

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Framställan från idrottsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 godkänns enligt bilaga 1 till utlåtandet.
2. Idrottsnämnden ska under programmets giltighetstid följa upp hur stadens arbete med programmet fortlöper.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del godkänna samt att även ge samtliga bolagsstyrelser inom koncernen i uppdrag att godkänna Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 enligt bilaga 1 till utlåtandet.
4. Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022 samt Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022 upphör med detta beslut att gälla.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads idrottspolitiska program och strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022 antogs av kommunfullmäktige 2018. I Budget 2022 fick idrottsnämnden i uppdrag att ta fram ett nytt idrottspolitiskt program och en ny strategi för det rörliga friluftslivet.

I det program som tagits fram har det som tidigare var stadens idrottspolitiska program (dnr KS 2018/228) slagits samman med stadens mål och strategier för utveckling av friluftslivet (dnr KS 2017/1764). Det nya programmet heter Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv bygger på global, nationell och lokal forskning om fysisk aktivitet och dess påverkan på individ- och befolkningsnivå.

Beredning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och RF-SISU Stockholm.

Inför remittering har mindre tillägg gjorts i programmet i enlighet med beslut i idrottsnämnden. Efter remittering har tillägg och ändringar gjorts med anledning av remissvaren. I bilaga 2 syns samtliga tillägg och ändringar. Spårade ändringar i orange gjordes inför remittering och spårade ändringar i lila gjordes efter remittering.

Stadsledningskontoret ser positivt på att samla det tidigare idrottspolitiska programmet tillsammans med strategi för det rörliga friluftslivet.

Arbetsmarknadsnämnden ser positivt på programmets utformning och prioriteringsområden.

Exploateringsnämnden anser att programmet är bra grund för fortsatt samverkan, såväl internt mellan stadens nämnder och bolag som externt mellan staden och civilsamhället.

Fastighetsnämnden välkomnar det föreslagna programmet och delar uppfattningen att tillgång till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet fyller en central roll för att få fler att röra på sig mer.

Förskolenämnden vill betona att förskolan är en arena för jämställdhet och minskad ojämlikhet i folkhälsa men poängterar också att nämnden inte har ansvar för driften av förskolorna.

Kyrkogårdsnämnden ser positivt på programmet och ambitionen att stimulera fler till fysisk aktivitet.

Kulturnämnden ser goda möjligheter till samverkan med olika förvaltningar i staden gällande uppdrag i programmet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig positiv till föreslaget program och anser sammantaget att det utgör en värdefull grund för stadens arbete med folkhälsofrågor relaterade till idrott, motion och friluftsliv.

Servicenämnden är positiv till programmet.

Socialnämnden anser att det nya programmet bättre kan tillgodose alla barns och ungas rätt till utveckling och att trygga miljöer med engagerade ledare kan minska efterfrågan att söka tillhörighet i negativa miljöer.

Stadsbyggnadsnämnden anser sig väl rustad för att medverka i utpekade ansvarsområden och föreslår ett antal förtydliganden.

Trafiknämnden välkomnar ett samlat grepp för att förbättra folkhälsan och minska ojämlikheterna i hälsa i staden och poängterar bland annat att hälsosamma vanor och resmönster etableras tidigt i livet vilket gör barns skolresor till ett viktigt område att arbeta med.

Utbildningsnämnden delar bilden av att skolan spelar en central roll i att främja fysisk aktivitet bland barn och ungdomar.

Äldrenämnden instämmer med att ökad fysisk aktivitet förbättrar folkhälsan och minskar ojämlikheter och poängterar att alla ska kunna vara fysiskt aktiva, oavsett ålder.

Överförmyndarnämnden är positiv till programmet.

Bromma stadsdelsnämnd ser positivt på programmet och ambitionen att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet för att främja folkhälsan.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är i stort positiv till programmet och anser att ansvarsfördelningen är tydlig.

Farsta stadsdelsnämnd anser att programmet är väl genomarbetat och har ett mycket omfattande innehåll. Nämnden föreslår även ett antal justeringar.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig positiv till programmet och anser det vara visionärt och beskriva stadens långsiktiga mål väl.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ställer sig positiv till stadens förslag till program och den ansvarsfördelning som anges.

Järva stadsdelsnämnd ser positivt på programmet och anser att ansvarsfrågorna och uppföljningsarbetet är viktigt i det fortsatta uppdraget i att uppnå programmets mål.

Kungsholmens stadsdelsnämnd är positiv till att staden tar fram ett program för idrott, motion och friluftsliv och efterfrågar bland annat att det tydliggörs hur uppdragen i programmet ska följas upp.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser att det är positivt att Stockholms stad tar fram ett samlat stadsövergripande program för idrott, motion och friluftsliv.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiv till att förslaget lyfter idrottens möjligheter att ge barn och unga en meningsfull fritid och därmed bidra till att förebygga brott.

Skärholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till det övergripande målet att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikhet.

Södermalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till programmet på grund av att det fokuserar på att minska de ojämlikheter som råder i idrottande och rörelse.

Stockholms Stadshus AB anser att det är viktigt att planering av anläggningar sker i samverkan mellan berörda nämnder och bolag och lyfter även spontanidrotten som viktig.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor är positivt till att gruppen personer med funktionsnedsättning från 7 år pekas ut som en prioriterad grupp.

RF-SISU Stockholm anser att programmet är viktigt och att föreningslivet måste få möjlighet att växa. Bland annat genom fler idrottsanläggningar och en breddad syn på vad som utgör en idrottsanläggning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det är glädjande att staden i och med detta program får ett samlat strategiskt dokument för arbetet med idrott, motion och friluftsliv. Programmet beskriver hur staden ska arbeta för ett Stockholm där alla invånare vill och kan röra på sig. I Stockholm ska inte plånboken avgöra människors hälsa och välmående.

Särskilt positivt är också att programmet poängterar den roll idrotten kan spela i arbetet för att ge barn och unga en meningsfull fritid. Fritidsaktiviteter är en viktig skyddsfaktor för barn och unga och har därmed ett viktigt socialt förebyggande syfte.

Programmet har arbetats fram under både föregående och nuvarande politisk majoritet i stadshuset. Idrottsförvaltningen har varit i bred dialog med ungdomar, civilsamhälle, föreningar, politiker, akademi samt andra förvaltningar under arbetet.

Ett utkast av programmet har också, som stadsledningskontoret poängterar, skickats till utvalda civilsamhällesorganisationer och förbund. Ett antal specialidrottsförbund har inkommit med svar. Utifrån dessa synpunkter har justeringar av programmet gjorts. Under den senaste remissrundan har programmet även remitterats till RF-SISU Stockholm.

Stockholm får genom detta beslut ett gediget program som kan vägleda stadens politik gällande idrott, motion och friluftsliv. Det är av vikt att arbetet med programmet utvärderas så att det säkerställs att inriktningarna som pekas ut efterlevs. För detta arbete har idrottsnämnden ett särskilt ansvar.

Stockholm ska vara en idrottsstad att räkna med, alla stockholmare ska ha möjlighet att ta del av såväl organiserad idrott som spontanidrottande och friluftsliv. Det kommer att krävas investeringar i både nya och gamla idrottsanläggningar och friluftsområden samt satsningar på Stockholms alla idrottsföreningar och eldsjälur.

Jag är glad att staden kan anta detta nya program utifrån dessa viktiga perspektiv. Det kommer att bli ett viktigt bidrag i stadens fördjupade arbete för att utveckla idrottsstaden Stockholm.

Bilagor

1. Program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 – slutlig version, dnr KS 2023/1303-37.1
2. Program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 – remissversion med spårade ändringar, dnr KS 2023/1303-37.2
3. Program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 – idrottsnämndens ursprungliga förslag, dnr KS 2023/1303-1.2.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner och Dennis Wedin (båda M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. De huvudsakliga förändringarna vi hade önskat se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig

utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med idrottsnämnden för drygt två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på

bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I förslaget till program använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026.

Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”.

Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 15 maj 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. De huvudsakliga förändringarna vi hade önskat se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med idrottsnämnden för drygt två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Fysisk aktivitet för äldre är inte bara en möjlighet till social stimulans utan också en avgörande del i det hälsoförbyggande arbetet. Fysisk aktivitet förebygger dels skador, och dels minskar risken att drabbas av kognitiva sjukdomar som demens. Att satsa på yngre seniorers idrottande och sänka trösklarna till detta, är därför också en investering. Vi beklagar att majoriteten helt bortsett från denna aspekt i programmet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I förslaget till program använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av

anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026.

Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”.

Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Ärendet

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv bygger på global, nationell och lokal forskning om fysisk aktivitet och dess påverkan på individ- och befolkningsnivå.

Den internationella organisationen International Society for Physical Activity and Health (ISPAH) uppmanar alla länder att prioritera fysisk aktivitet. ISPAH har tagit fram åtta vetenskapligt belagda investeringar för att öka den fysiska aktiviteten. Dessa åtta investeringar är skolbaserade program, aktiv transport, hälsofrämjande stadsplanering, hälsofrämjande hälso- och sjukvård, kommunikation och massmedia, idrott och fritidsaktiviteter åt alla, aktiva arbetsplatser och samhällsbaserade program.

I Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv har ovannämnda investeringar omsatts till stadens arbete med fysisk aktivitet. Därutöver bygges insatserna som föreslås på Folkhälsomyndighetens folkhälsopolitiska ramverk samt övriga rekommendationer om fysisk aktivitet och stillasittande.

Det nya programmet innefattar både det tidigare idrottspolitiska programmet och strategin för det fria friluftslivet. Programmet har tagits fram i bred dialog med ungdomar, civilsamhälle, föreningar, politiker, akademi samt andra förvaltningar. En förfrågan om att inkomma med synpunkter på ett utkast av programmet har skickats till utvalda civilsamhällesorganisationer och förbund där ett antal specialdistriktsförbund inkommit med svar. Utifrån dessa synpunkter har vissa justeringar av programmet gjorts.

Stockholms stad ska arbeta för att alla stockholmare ska vara fysiskt aktiva, oavsett ålder, bakgrund eller förutsättningar. Staden fokuserar dock sitt arbete på att främja fysisk aktivitet till barn och ungdomar 7-20 år samt på personer med funktionsnedsättning från sju år. I syfte att utjämna skillnader i hälsa utifrån jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska staden prioritera att stimulera grupper som idrottar eller motionerar i mindre utsträckning än snittet till ökad fysisk aktivitet. De prioriterade grupperna är personer med funktionsnedsättning från sju års ålder samt ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund.

Stadens inriktningar för arbetet med idrott, motion och friluftsliv är uppdelat i två delar. Den första delen har huvudrubriken *Idrottsstaden Stockholm* och beskriver det arbete som staden gör för att nå ut på bredden bland stockholmare. Det handlar bland annat om att främja föreningslivet och stimulera till ökat friluftslivsutövande. Den här första delen behandlar även stadens idrottsspecifika arbete med elitidrott och idrottsevenemang.

Den andra delen av programmet har huvudrubriken *Fokusområden*. Den här delen handlar om tre områden där staden identifierar särskild potential att stimulera de grupper som är som minst aktiva. Skolan är det första av tre områden. Det andra området, Organiserad motion och idrott för alla, handlar om att bredda utbudet av aktiviteter och organisatörer och genom dessa nå de prioriterade grupperna. Det tredje

fokusområdet, Anläggningar och ytor som främjar rörelse, handlar om att utveckla utbudet av olika anläggningar.

Inför remittering har mindre tillägg gjorts i programmet i enlighet med beslut i idrottsnämnden. Efter remittering har tillägg och ändringar gjorts med anledning av remissvaren. I bilaga 2 syns samtliga tillägg och ändringar. Spårade ändringar i orange gjordes inför remittering och spårade ändringar i lila gjordes efter remittering.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 november 2023 följande.

1. Att bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppmana kommunstyrelsen att inför att programmet skickas ut på remiss göra justeringar med utgångspunkt i det som anförs nedan.

Stockholm ska stärkas som idrottsstad. Ambitionerna för idrotten och friluftslivet måste därför vara höga. Det nya programmet för idrott, motion och friluftsliv kommer att vara vägledande för hur staden jobbar mot målet att fler ska vara fysiskt aktiva.

Förslaget till program har tagits fram av idrottsförvaltningen i dialog med föreningar och förbund. Även politisk majoritet och opposition i nämnden har varit med och spelat in idéer och prioriteringar. Nämnden har också den senaste månaden fått ytterligare tid för att ställa frågor och få svar från förvaltningen gällande programmet. Detta är positivt för att programmet ska ha så bred förankring som möjligt i både föreningsliv och politik.

Det är glädjande att Stockholm kommer att få ett nytt övergripande program för både idrotten och friluftslivet. Till förvaltningens förslag till program ser majoriteten att vissa förtydliganden skulle kunna göras med bakgrund i frågeställningar som tidigare lyfts. Vi vill därför uppmana kommunstyrelsen att göra ett antal justeringar inför att programmet skickas ut på remiss.

Det är positivt att förslaget till program lyfter idrottens möjligheter att ge barn och unga en meningsfull fritid och på så sätt bidra till det brottsförebyggande arbetet. Eftersom rekryteringen till de kriminella gängerna sker i allt yngre åldrar är det i detta sammanhang viktigt att poängtera att det är centralt att även fler yngre barn och unga börjar idrotta. Det är enklare att få barn och ungdomar att fortsätta idrotta än att få dem att börja idrotta sent.

Den rödgröna majoriteten vill också förstärka formuleringarna som rör anläggningsbristen. För de stora anläggningsidrotterna är detta en av de absolut viktigaste utmaningarna att lösa. Staden har en separat strategi som berör detta ämne specifikt, men det finns skäl att synliggöra frågan ytterligare även i programmet för idrott, motion och friluftsliv.

Utöver detta vill vi även belysa vikten av att utvärdera stadens arbete med programmet. Det är förstås centralt att programmet uppfyller sitt syfte och leder till

att fler blir fysiskt aktiva i Stockholm och att idrotten nyttjas på de sätt som beskrivs i programmet.

Reservation av Mikael Peterson (C), Anna Cederschiöld Stuart m.fl. (alla M) och Hanna Wisstrand (L) se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv föreslås bli gällande 2024-2028 och vara ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolag. Programmet pekar ut riktningen för stadens arbete för ökad fysisk aktivitet och ger vägledning i prioriteringar och strategier. Det övergripande målet i programmet är att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Störst hälsoeffekt får individer som går från inaktivitet till att utöva någon form av regelbunden fysisk aktivitet. Målet är därför att fler stockholmare ska börja idrotta eller motionera regelbundet. För att ytterligare stärka idrottsstaden Stockholm tar staden med det här programmet ett samlat grepp om idrott, motion och friluftsliv. Fokus är att få fler stockholmare i rörelse oavsett form eller organisering.

Förvaltningen föreslår att samtliga berörda nämnder och bolag beskriver i respektive verksamhetsplan hur de ska tillämpa programmet inom sitt ansvarsområde.

Ekonomiska konsekvenser

Programmet kommer att på kort och lång sikt styra vilka prioriteringar som görs inom den budget som nämnden tilldelas inom investering och driftbudget.

Måluppfyllelse

Programmet ska bidra till stadens Vision 2040 samt måluppfyllelse för de tre inriktningsmålen;

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Miljökonsekvenser

Inriktningen i programmet är att stadens idrottsanläggningar ska lämna så litet avtryck på miljön och klimatet som möjligt. Idrottsanläggningar och idrottsverksamhet i staden ska bidra till en giftfri miljö och en minskad klimatpåverkan genom en effektiv energianvändning, miljöanpassad vägtrafik samt en hållbar hantering av avfall, plast och kemikalier.

Tillgänglighet

Programmet utgår från Stockholms stads Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Jämlikhet och funktionshinderperspektivet är en viktig del i programmet, vilket inkluderar exempelvis universell utformning, från- och tillgänglighetsanpassade anläggningar, tillgängliga verksamheter och möjlighet till delaktighet och inflytande. Personer med funktionsnedsättning från sju år fortsätter att vara en prioriterad målgrupp för att öka den fysiska aktiviteten.

Programmet har presenterats för idrottsnämndens funktionshinderråd.

Konsekvenser för barn

Programmet utgår från Stockholms stads Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022.

Programmet gäller för alla barn i Stockholm. Programmet fokuserar på insatser för att öka den fysiska aktiviteten bland barn och ungdomar med särskild prioritering av grupper som är underrepresenterade bland de fysiskt aktiva. Dialog har skett med ungdomar inför och under arbetet med programmet. Barnrättsperspektivet är en central del i programmet där barns rätt till delaktighet och inflytande tydligt framgår.

Jämställdhetsanalys

Programmet utgår från Stockholms stads Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022.

I barn- och ungdomsgruppen är flickor fysiskt inaktiva i högre utsträckning än pojkar i alla åldersgrupper. Flickor deltar i lägre utsträckning i föreningslivet och är kraftigt underrepresenterade på stadens spontanidrottsytor.

Programmet ska leda till ett mer jämställt utövande av idrott och motion vilket i sin tur bidrar till jämlikhet i hälsa. Jämställdhet har därför en central roll och genomsyrar programmets alla delar. Jämställda och jämlikt planerade och genomförda investeringar och verksamheter ska vara en självklarhet i Stockholms stad. Tonårsflickor fortsätter att vara en prioriterad målgrupp.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens

stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB,
kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, och RF-SISU Stockholm.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	16
Arbetsmarknadsnämnden	16
Exploateringsnämnden.....	17
Fastighetsnämnden.....	18
Förskolenämnden.....	19
Kulturnämnden	20
Kyrkogårdsnämnden	21
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	21
Servicenämnden	25
Socialnämnden.....	26
Stadsbyggnadsnämnden.....	27
Trafiknämnden	28
Utbildningsnämnden.....	30
Äldrenämnden	31
Överförmyndarnämnden	32
Bromma stadsdelsnämnd.....	32
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	34
Farsta stadsdelsnämnd	37
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	39
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	42
Järva stadsdelsnämnd	42
Kungsholmens stadsdelsnämnd	44
Norra innerstadens stadsdelsnämnd	45
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	47
Skärholmens stadsdelsnämnd	48
Södermalms stadsdelsnämnd.....	50
Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor	51
Stockholms Stadshus AB	52
RF-SISU Stockholm	53
Reservationer m.m.....	56

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Det nya programmet bidrar till målfyllelse av flera av stadens mål samt Vision 2040. Kommunfullmäktiges inriktningsmål Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid samt Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv stöds av programmet. Programmet utgår även från Stockholms stads Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Stadsledningskontoret ser positivt på att samla det tidigare idrottspolitiska programmet tillsammans med strategi för det rörliga friluftslivet.

Stadsledningskontoret finner ordvalet ”fokusområden” olyckligt då det är ett etablerat begrepp i Översiktsplanen och används för att peka ut var stadens ska fokusera särskilt på i stadsbyggnadsarbetet. Stadsledningskontoret hade även önskat att just Översiktsplanens fokusområden hade kunnat ta viss plats i programmet.

Stadsledningskontoret betonar att även om Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 till stor del ligger inom idrottsnämndens ansvarsområde är det angeläget att övriga nämnder och bolag ser sin del och bidrar till måluppfyllelsen av programmet.

Stadsledningskontoret ser utbyggnaden och förnyelsen av stadens idrottsanläggningar som en av stadens viktigaste frågor framöver. Investeringsvolymen är betydande och behoven omfattande. Det kommer krävas en stram investeringsstyrning, kloka avvägningar och prioriteringar både inom och mellan olika projekt. Det är viktigt att alla inblandade parter tar sitt ansvar i detta men idrottsnämnden och fastighetsnämnden har ett särskilt stort ansvar.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation av Johan Kling (C), Per Rosencrantz m.fl. (alla M) och Christina Tufvesson (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Ann-Christine Carlberg (SD), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på programmets utformning och prioriteringsområden, och bedömer att de ansvarsområden som åläggs förvaltningen i programmet är rimliga. Hälsofrämjande aktiviteter och fysisk aktivitet erbjuds inom flera av Jobbtorg Stockholms verksamheter samt inom Etableringscentrum till de aspiranter som har behov av sådana insatser. På central nivå bedriver förvaltningen ett hälsofrämjande arbete som riktar sig till samtliga anställda. Förvaltningen ser även positivt på att hela programmet genomsyras av ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Svante Linusson (C) och Dennis Wedin m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Edin (SD), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv är enligt exploateringskontoret en bra grund för fortsatt samverkan, såväl internt mellan stadens nämnder och bolag som externt mellan staden och civilsamhället.

Enligt Stockholms stads investeringsstrategi ska ambitionen vara att sprida investeringar i idrottsanläggningar geografiskt samt följa översiktsplanens intentioner att stärka fokusområden, strategiska samband, stadsdelsutvecklingsområden och att skapa mötesplatser. Planering av nya idrottsanläggningar ska ske i samverkan med stadens bostadsplanering och skolplanering.

Vidare medför de höga investeringsvolymerna att hela kommun-koncernen behöver samverka och öka fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet samt prioriteringar mellan och inom investeringsprojekt.

Av den anledningen är det, enligt exploateringskontoret, viktigt att tidigt belysa målkonflikter när stadens samlade mål och behov ska beaktas. Tillgången till mark är också en förutsättning för en lång rad andra högt prioriterade mål.

Exploateringskontoret håller därför med om att regionala samarbeten är viktiga för idrotter med ett större upptagningsområde än Stockholms stad.

Enligt programmet för idrott, motion och friluftsliv ska Stockholms stad stötta spontant idrottande genom att tillhandahålla trygga platser, ytor och anläggningar för spontanidrott på strategiskt utvalda platser som exempelvis i anslutning till idrottsplatser eller parkområden. Det förutsätter emellertid att finansiering säkerställs såväl för investering som för drift och underhåll menar exploateringskontoret. I

stadsdelar där barn och ungdomar är trångbodda kan det enligt kontoret finnas ett särskilt värde i att staden arbetar med ytor och anläggningar för spontanidrott som kompensatoriska åtgärder.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Henrik Virro m.fl (alla M) och Frank Hojem (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Hansi Karppinen (L), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets analys gäller främst rubriceringen Ett tillgängligt friluftsliv och fokusområde 3: Anläggningar och ytor som främjar rörelse, och det i programmet listade ansvarsområden där nämnden är delaktig.

Kontoret välkomnar det föreslagna programmet och delar uppfattningen att tillgång till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet fyller en central roll för att få fler att röra på sig mer. Närhet till trygga, väl fungerande och tillgängliga anläggningar av olika slag är viktigt för att inspirera till och möjliggöra för fysisk aktivitet.

Fastighetsnämnden ansvarar för vissa naturvårdsområden och naturreservat utanför stadens gräns, som till exempel Nackareservatet, som är viktiga områden för friluftsliv. Närheten till naturen ska göra det enkelt att utöva naturnära fysisk aktivitet likväl som att besöka platser för återhämtning och avkoppling. I det föreslagna programmet konstateras att föreningslivet har en betydande roll för att engagera invånare i Stockholms friluftsliv. Kontoret delar uppfattningen att staden ska ta initiativ till samverkan med friluftsorganisationer, föreningar och företag för att tillsammans skapa ännu bättre förutsättningar för friluftslivet i staden. Kontoret eftersträvar att utveckla naturreservaten som mötesplatser, de ska vara attraktiva och tillgängliga.

För att främja friluftslivet med bland annat fler bryggbad, strandbad och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad, samt samordning och ansvarsfördelning för dessa, kommer kontoret delta i ett samarbete med ett antal andra bolag och nämnder. Klargörandet av ansvarsfördelningen kring dessa platser anser kontoret är en viktig fråga. Kontoret arbetar nära idrottsförvaltningen, till exempel i planering kring idrottsanläggningar och spontanidrottsytor. Kontoret tillsammans med idrottsförvaltningen beslutar hur nyinvesteringar ska prioriteras inom förvaltningens olika budgetramar. Detta sker inom ordinarie arbetet med bland annat flerårsbudget och verksamhetsplan.

Fastighetskontoret och idrottsförvaltningen arbetar kontinuerligt i dialog med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret för att i pågående och framtida detaljplanarbeten få med idrottsytor och funktioner som behövs inom det stadsdelsområdet. Idrottsförvaltningen ser till vilka funktioner som gynnar stockholmarna inom respektive detaljplanarbete, och tillsammans med fastighetskontoret säkerställs att tillräcklig yta för utveckling av idrottsverksamheten avsätts.

Fastighetskontoret tillsammans med idrottsförvaltningen ser också över hur ytor kan aktiveras med idrott fram tills att de i ett senare skede ska exploateras. I dialog och planering mellan förvaltningarna utvärderas olika funktioner som kan lämpa sig vid respektive plats, samt att budget avsätts inom fastighetskontorets budgetram. Exempel på aktivering av yta med idrott inför framtida exploatering är Söderstadiontomten. Här arbetar kontoret tillsammans med idrottsförvaltningen, SGA fastigheter och Stockholm business region för att aktivera ytan efter stundande Hockey-VM 2025, men innan framtida exploatering.

I programmet föreslås att en jämställdhetsanalys genomförs vid varje investering i idrottsanläggningar, såväl ny- som reinvestering, som görs inom respektive nämnds ansvarsområde, samt att vilka som ska nås med investeringen tydliggörs. Fastighetskontoret genomför jämställdhetsanalyser vid alla större ny- och reinvesteringar där det bedöms betydelsefullt. Att genomföra jämställdhetsanalyser vid varje enskild investering är inte möjligt, då kontoret driver en mycket stor mängd idrottsprojekt, stora som små.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (alla M) och Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förskoleförvaltningen vill betona att förskolan är en arena för jämställdhet och minskad ojämlikhet i folkhälsa där generella arbetssätt som daglig fysisk aktivitet är förebyggande och främjande insatser för folkhälsan. I förskolan har barnen möjligheter till fysisk aktivitet oavsett socioekonomisk bakgrund, kön och eventuell funktionsnedsättning.

Förskoleförvaltningen instämmer i att förskolans utomhusmiljöer ska främja och stimulera till lek och rörelse. Utomhusmiljöerna ingår i arbetet med framtagande av funktionsprogram och lekvärdesriktlinjer för förskola.

Med anledning av programmets fördelning av ansvarsområden på sidan 21 vill förskoleförvaltningen förtydliga att förskolenämnden inte ansvarar för driften av stadens förskolor. Förskoleförvaltningen betonar ansvaret att stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete med att stimulera barn i förskoleåldern till fysisk aktivitet med fokus på lek och rörelseglädje.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Niclas Peyron (L) och Kristina Lutz m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen har valt att endast kommentera de uppdrag där kulturnämnden har ett särskilt ansvar enligt programmet.

Uppdrag under fokusområdet En aktiv skola

- Utveckla utbudet av idrotts- och motionsaktiviteter för högstadie- och gymnasieelever, inklusive elever i anpassade grund- och gymnasieskolor, i anslutning till skoldagens start eller slut.

Kulturförvaltningens synpunkter: Kulturskolan undersöker just nu möjligheten att i samverkan med idrottsförvaltningen kunna bredda utbudet för högstadie- och gymnasieelever. Kulturskolans erbjudande inom ämnet dans skulle gå att kombinera med idrottsförvaltningens utbud.

Uppdrag under fokusområdet Organiserad motion och idrott för alla

- Verka för mer organiserad verksamhet på spontanidrottsytor riktat till specifika målgrupper, särskilt flickor.

Kulturförvaltningens synpunkter: Förvaltningen ser goda möjligheter till samverkan mellan kulturskolan och idrottsförvaltningen för att utveckla utbudet på spontanidrottsytorna. Kulturskolan har tidigare erbjudit de rörelsefrämjande aktiviteterna dans och cirkus i parklekar.

- Ansvar för att fritidsgårdar och parklekar regelbundet arrangerar kostnadsfria aktiviteter som främjar rörelse för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning.

Kulturförvaltningens synpunkter: Kulturförvaltningen har sedan 2021 ett samordningsansvar för stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområde Barn, kultur

och fritid. Kulturförvaltningens uppdrag omfattar att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras arbete och att bidra till samverkan. Det är dock stadsdelsförvaltningarna själva som ansvarar för det operativa arbetet i fritids- och ungdomsgårdarna och i parklekarna.

Kulturförvaltningen ser goda möjligheter till samverkan mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kring aktiviteter på fritidsgårdar och parklekar. Kulturförvaltningen är beroende av andra aktörer för att nå ut med sin verksamhet till nya målgrupper.

Samverkan med parklekar och fritidsgårdar är prioriterade verksamheter för förvaltningen. Både stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar och stadens strategi för parklekar betonar vikten av samverkan för att aktivera dessa arenor. Det är viktigt både för att stärka utbudet på dessa platser och för att introducera barn och unga för de aktiviteter som staden erbjuder. Strategierna betonar även vikten av aktiviteter som främjar rörelse och hälsofrämjande och har ett särskilt fokus på barn- och unga med funktionsnedsättning.

Kulturförvaltningen ser särskilt möjligheter till samverkan kring ämnet dans. Forskningsrapporter från Ung Livsstil visar tydligt att strukturerade och långsiktiga satsningar på dans skapar förutsättningar att nå en stor grupp unga tjejer som idag står utanför det offentligt finansierade kultur- och fritidsverksamheterna. Genom att satsa på nya modeller av dansverksamhet möter staden ungas egna önsknings och skapar förutsättningar för fler unga tjejer att aktivera sig på sin fritid.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 februari 2024 följande.

Kyrkogårdsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kyrkogårdsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kyrkogårdsförvaltningen ser positivt på programmet för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 och ambitionen att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet. Med en bredd av fritidsaktiviteter, ett rikt utbud av motionsmöjligheter och stöd till föreningslivet skapas goda förutsättningar för alla stockholmare, oavsett bakgrund, funktionsförmåga eller preferenser, att ha en aktiv fritid.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2024 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Elin Hjelmestam (L), Fritz Lennaárd (M), Elin Böhlin (M) och Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertta m.fl. (alla S) och Deniz Butros m.fl. (V), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig positiv till föreslaget program för idrott, motion och friluftsliv. Programmet är innehållsrikt med fakta, relevanta mål- och fokusområden och utgör sammantaget en värdefull grund för stadens arbete med folkhälsofrågor relaterade till idrott, motion och friluftsliv.

Inledning och målgrupp

Programmet tar avstamp i forskning samt nationella och kommunala mål inom folkhälsoområdet. Nämnden anser även att det 5:e nationella folkhälsomålet som rör boende och närmiljö/sunda boendemiljöer på jämlika villkor bör lyftas fram: ”Grönska och natur är viktiga resurser för hälsa som gynnar fysisk aktivitet, lek och friluftsliv. Tillgänglighet till bostadsnära natur kan ha särskilt stor betydelse för socioekonomiskt svagare grupper”. Det är också relevant att ta med de tio nationella friluftsmålen under denna rubrik.

Programmet ska arbeta för att alla stockholmare ska vilja och kunna vara fysisk aktiva oavsett ålder och man föreslår en prioriterad målgrupp; ungdomar 7-20 år samt personer med funktions-nedsättning. Då flera förvaltningar har ett gemensamt uppdrag att arbeta för en äldrevänlig stad föreslår nämnden att gruppen äldre också inkluderas i den prioriterade målgruppen.

Huvudrubriker och fokusområden

Huvudrubrikerna bedöms fånga upp den bredd som folkhälsoarbetet behöver bedrivas på för att uppnå syftet med programmet. Nämnden anser dock det behöver förtydligas om programmets huvudrubriker ska tolkas som målområden. De fokusområden som pekas ut anser nämnden vara relevanta för den prioriterade målgruppen men även för målgruppen äldre.

Aktiv hela livet, samt fokusområdena En aktiv skola och Anläggningar och ytor som främjar rörelse.

Nämnden välkomnar att det i programmet lyfts fram att folkhälsofrågorna ska komma in tidigt i planeringsprocessen: ”Förtätning och utbyggnad av staden skapar konkurrens om markyta, men behoven av ytor, anläggningar och grönområden för idrott, motion och friluftsliv ska alltid finnas med och tillgodoses tidigt i

stadsutvecklingsprocessen. Planläggning av mark för idrott, motion och rekreation står inskrivet i stadens översiktsplan”

Forskning visar att naturkontakt och utevistelse är hälsofrämjande. Särskilt barn och unga behöver närliggande grönområden och utemiljöer för sin mentala, sociala och fysiska/motoriska utveckling. Även för äldre utgör trygga nära liggande grönområden möjlighet till bibehållen fysisk och psykisk stimulans. Tillgång till svalkande gröonstrukturer är särskilt viktigt för känsliga befolkningsgrupper i staden som förskolebarn och äldre.

På grund av utrymmesbristen planeras nya förskolor och skolor ofta med gårdar som är mindre än vad som är lämpligt för att barn ska kunna ha goda förutsättningar för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. I de fall gårdarna blir mindre än 20 kvm/barn är det enligt miljöförvaltningen av stor vikt att det finns angränsande parker/grönområden som verksamheten har möjlighet att nyttja i sin dagliga verksamhet.

Mot bakgrund av detta vill nämnden betona att det är viktigt att säkerställa tillräcklig tillgång till fri- och grönytor under planeringsprocessen. Nämnden föreslår därför att programmet förtydligas med en skrivning om att tillräckliga ytor för utemiljöer, natur- och parkmark säkerställs och att folkhälsoperspektivet beaktas genom hela planprocessen.

Ett tillgängligt friluftsliv och fokusområde Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Enligt förslaget ska staden sträva efter en jämn geografisk spridning av stadsnära friluftsmöjligheter i form av exempelvis parker och grönområden. Vidare anser nämnden att särskild uppmärksamhet bör ges till de grönområden som kan anses vara särskilt hälsofrämjande. Dessa områden har ofta en multifunktionell karaktär genom att de ofta har hög biodiversitet och innehåller förutsättningar för både fysisk aktivitet såväl som till avkoppling och mental återhämtning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden välkomnar att sektorn Friluftsliv har lyfts in i programmet. I Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022 omformades de 10 nationella friluftsmålen till kommunala friluftsmål. Nämnden anser att det kommunala mål som fanns i strategin om att öka andelen stockholmare som utövar ett rörligt friluftsliv med fördel bör lyftas in i programmet. Programmet har i sin nuvarande utformning relativt stor tyngd på anläggningsbundna aktiviteter, vilka ofta är förknippade med en kostnad. Nämnden anser att detta mål är viktigt att ha med då allemansrätten ger alla invånare möjlighet att nyttja grönområden för fysisk aktivitet eller för att uppnå rofylldhet på lika villkor oberoende socioekonomiska förutsättningar.

Enligt förslaget ska staden ta initiativ till samverkan med friluftsförbund, föreningar och företag för att tillsammans skapa ännu bättre förutsättningar för friluftslivet i staden. Det anser nämnden är bra och verkningsfullt. Nämnden ser dock ett behov av tydligare peka ut ansvaret för den interna samverkan kopplat till friluftslivsfrågorna. I tidigare framtagna strategier för det rörliga friluftslivet

har idrottsförvaltningen ett tydligt utpekat ansvar att ta initiativ till samverkan. Nämnden föreslår därför att idrottsförvaltningen även fortsättningsvis får ansvar för samordning av friluftsförvaltningarna inom staden och att detta även framgår i tabellerna i slutet av programhandlingen.

Nämnden välkomnar att programmet har stort fokus på att motions- och skidspår, sjöisbanor och utegym ska vara tillgänglighets-anpassade samt att entréerna till grönområdena ska utvecklas. Det finns också en ambition att det ska vara möjligt att utöva rörelse året om, vilket nämnden anser är positivt. I programmet nämns Nackareservatet och Ågesta som friluftsområden, men även stadens natur- och kulturresevat inom kommungränsen kan räknas hit och bör nämnas.

Miljöförvaltningen följde 2022 upp friluftslivsanordningars kvalitet i stadens tolv skyddade grönområden inom ramen för tillsyn och uppföljning av bevarandevärden i skyddade områden. Uppföljningsmetoden utgår från Naturvårdsverkets rapport Manual för uppföljning av friluftsliv i skyddade områden men med anpassning till Stockholms stads förhållanden. Ett uppföljningsmål som förvaltningen har tagit fram utifrån naturvårdsverkets manual är att alla reservat ha ett basutbud av basal service vid huvudentrén; minst en tillgänglig led och rastplats i acceptabel status så att alla stockholmare ska kunna nyttja reservaten på jämlika villkor. Miljöförvaltningen kan konstatera att staden de senaste åren har satsat på att göra reservaten mer tillgängliga genom att upprusta gångsystem, anlägga spänger, skylta upp målpunkter och leder med mera vilket är positivt. Inventeringen visar att delar av basutbudet finns på plats i alla reservat, men inget reservat uppvisar dock ett helt komplett basutbud. Nämnden föreslår därför att programmet kompletteras med ett uppdrag om att staden ska fortsätta att verka för att erbjuda ett basutbud av service till besökarna i stadens skyddade grönområden.

Förvaltningen vill även lyfta fram vikten av att det finns resurser för att underhålla så väl befintliga som nya parker och naturområden som skapas i stadsutvecklingen så att de bibehåller en god funktion för friluftslivet. För att öka trivsel, regelefterlevnad och trygghet i de skyddade friluftsområdena kan man med fördel arbeta för ökad närvaro i de skyddade områdena till exempel genom att ha naturvårdsvakter på plats.

Naturvårdsvakt är en person som förordnats för att efterse efterlevnaden av föreskrifter men som också kan informera om friluftsområdet. På Järvafältet finns sedan några år en naturvårdsvakt som fått mycket positiv respons från besökarna. Nämnden föreslår därför att programmet kompletteras med ett uppdrag om att staden ska verka för att tillsätta fler naturvårdsvakter i stadens skyddade grönområden.

Hållbara evenemang som inspirerar

Nämnden anser att det är något oklart vad som menas med hållbart i detta sammanhang, och förordar att detta förtydligas.

Ansvarsområden

Programmet listar avslutningsvis ansvarsområden med ansvarig nämnd/bolag uppdelat efter programmets rubriker. Nämnden bedömer att de listade uppdragen är

verksamma och relevanta. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bevakar folkhälsofrågor i program- och detaljplaneprocessen, utövar tillsyn över skyddade grönområden, ger skötselråd för stadens skyddade grönområden samt tar fram kunskapsunderlag inom sakområdet.

Nämnden föreslår att listan över uppdrag/ansvarig kompletteras med följande uppdrag där nämnden kan vara med och bidra för att uppnå en jämlik och god folkhälsa hos stadens medborgare:

Aktiv hela livet

Bevaka folkhälsofrågan genom hela planeringsprocessen, det vill säga från strategiskt översiktsarbete till detaljplaneskedet

Säkerställa att tillräcklig tillgång till utevistelsemark, park- och naturmark samt idrottsmark avsätts vid stadsutveckling

Ett tillgängligt friluftsliv

Uppföljning

Enligt programmet ska uppföljning ske löpande inom ramen för stadens ordinarie system för styrning och uppföljning. Karolinska institutet kommer inom kort att lansera det webbaserade kartverket Miljöhälsa på karta som är ett slags övervakningssystem där det kommer bli möjligt att kartlägga och visualisera sambanden mellan miljöfaktorer, socioekonomi och folkhälsa. Som underlag har bland annat data från miljö-förvaltningens miljöövervakning använts. Syftet är att kunna följa upp folkhälsan i Stockholms län, men verktyget kan sannolikt även vara av intresse för Stockholms stad. Nämnden bidrar gärna med framtagna kunskapsunderlag inom programområdet, så som hälsorelaterade rekreationsundersökningar, uppföljning av friluftsvärden i stadens skyddade områden och samverkar gärna i såväl implementering som framtagande av mått för uppföljning av programmet.

Verka för att staden kan erbjuda ett basutbud av service till besökarna i stadens skyddade grönområden

Verka för att staden tillsätter fler naturvårdsvakter i stadens skyddade grönområden

Nämnden föreslår därutöver att idrottsnämnden ges fortsatt uppdrag att samordna stadens interna friluftsbete.

Servicekommittén

Servicekommittén beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservation av Anette Hellström m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Serviceförvaltningen är positiv till programmet. Förvaltningen berörs främst av uppdraget om att bedriva ett aktivt hälsofrämjande arbete för stadens anställda. Förvaltningen delar programmets skrivning om att staden som arbetsgivare har stor potential att nå ut till många i den vuxna befolkningen genom att säkerställa en arbetsmiljö som främjar fysisk aktivitet med möjlighet att begränsa stillasittande. Samt att stadens nämnder och bolag ska aktivt uppmuntra och stimulera de anställda att utöva idrott eller motion som friskvård.

Förvaltningen arbetar på olika sätt med att tillhandahålla och möjliggöra en varierad arbetsmiljö som uppmuntrar till aktivitet och rörelse. Utöver friskvårdsbidrag och möjlighet att köpa årskort till stadens simhallar för ett förmånligt pris erbjuds rum för lättare träning på kontoret samt motionscyklar och gåband vid vissa skrivbordsplatser. Samtliga medarbetare har även träningsprogrammet pausit installerat på sina datorer för att motivera till rörlighet under arbetsdagen. Serviceförvaltningen finansierar även anställdas startavgift till motionsloppet Blodomloppet. Att bilda lag och delta i blodomloppet är en friskvårdsaktivitet som gynnar både samarbetet i arbetet och främjar en hälsosam livsstil.

Serviceförvaltningen är inte utpekad som ansvarig för någon del av programmet men delar programmets skrivningar om att samverka och tvärfunktionellt arbete är avgörande för att nå framgång.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2024 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin m.fl. (alla M) se Reservationer m.m.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыtrande av Maurice Forslund (KD), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på Förvaltningen ser positivt på samarbete med skolor, idrottsföreningar och lokala samhällen för att bygga en positiv och stödjande miljö för ungdomar att delta i fysisk aktivitet. Det är av stor vikt att information om fördelarna med en hälsosam livsstil når alla för att skapa incitament för deltagande. Exempelvis kan detta ske genom att använda pictogrambilder vid information på web om till exempel utegym eller friluftsgårdar, PT-online eller andra innovativa exempel. Inte minst viktigt att använda klarspråk så att fler förstår.

Föreningslivet är den enskilda aktör som aktiverar flest barn och ungdomar och föreningsdeltagande kan även bidra till demokratisk fostran och kunskap samt till att skapa sammanhang och tillhörighet. Trygga miljöer med engagerade ledare kan minska efterfrågan att söka tillhörighet i negativa miljöer. Här har föreningslivet i Stockholm en stor och betydande roll. En viktig faktor i detta arbete är att även säkerställa att det är tryggt för flickor att ta sig till och från aktiviteten.

Förvaltningen anser att det är positivt att resurser fördelas inte enbart utifrån ett jämställdhetsperspektiv som föreslås i programmet utan också utifrån funktionshinderperspektiv. Detta eftersom att personer med funktionsnedsättning tillhör de prioriterade grupperna.

För att utjämna hälsoskillnader utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt att främja jämlik tillgång till hälsoresurser och vård. Det innebär att eliminera ekonomiska hinder för vård, främja utbildning om hälsa, och adressera sociala och kulturella faktorer som påverkar hälsa. Att involvera barn och ungdomar i beslutsfattande processer är också avgörande.

Det övergripande målet för Sveriges folkhälsopolitik är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Dessa påverkbara hälsoklyftor inom en generation som ara hälsoklyftorna inom en syftar på skillnader i hälsa kan påverkas eller förändras under en persons livstid. Det innebär att det finns faktorer eller omständigheter som, om de hanteras eller förbättras, kan minska klyftorna i hälsa mellan olika grupper inom samma generation. Förvaltningen anser att det reviderade programmet för idrott, motion och friluftsliv bättre kan tillgodose alla barns och ungas rätt till utveckling, fritid och hälsa samt att samhället kan dra nytta av alla dessa positiva effekter och främja en sundare och mer inkluderande samhälle. och mer inkluderande samhälle.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation av Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (alla M) och Björn Ljung (L), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande från Furstenbach..

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Styrdokument som Översiktsplanen och Grönare Stockholm slår fast att stadsbyggande och fysisk planering ska användas för att aktivt utveckla en mångfald av kvaliteter när staden växer. Program för idrottsanläggningar pekar på behov av mark för stora ytkrävande anläggningstyper. Program för idrott, motion och friluftsliv

fördjupar beskrivningen av att stadsplanering, i olika skalor från översiktsplanering till detaljplanering, behöver användas för att främja rörelse och utveckla en god tillgång till anläggningar i vardagen.

Genom verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt ska intentionerna i programmet nås. De ansvarsområden som stadsbyggnadskontoret ska bidra till för ökad hälsa genom fysisk aktivitet är relevanta men behöver förtydligas. Kontoret föreslår därför följande formuleringar:

- Bedriva ett aktivt hälsofrämjande arbete för stadens anställda.
- Planera för idrott, motion och friluftsliv, i alla planeringsskalor, så att tillräckligt med mark avsätts vid stadsutveckling för att nå målen om en jämn tillgång. • Planera för att främja aktiv transport och vardagsmotion, i alla planeringsskalor, exempelvis gena gång- och cykelvägar.
- Bidra till att platser som är i ett tidigt exploateringskedje, i väntan på annan byggnation, kan nyttjas tillfälligt för idrott. Stadsbyggnadsnämndens roll inom ansvarsområdet Underlätta för föreningsverksamhet i vattennära lägen är otydligt och föreslås utgå.

Stadsbyggnadskontoret är väl rustade för att medverka i utpekade ansvarsområden. Kontorets rullande översiktsplanering omfattar proaktiv planering av bebyggelse, gaturum och grönområden. En starkt förmåga att arbeta med digitala underlag gör det möjligt att analysera hur tillgången till rekreation och motion uppfyller stadens målsättningar när staden växer. I samverkan med idrottsförvaltningen arbetar stadsbyggnadskontoret med att identifiera möjliga platser för stora ytkrävande anläggningstyper.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (alla M), Sara Svanström (L) och Markus Berensson (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret välkomnar ett samlat grepp för att förbättra folkhälsan och minska ojämlikheterna i hälsa i staden. Stadens Framkomlighetsstrategi lyfter aktiv transport som en nyckelfråga för att förbättra folkhälsan i Stockholm. Genom att gå eller cykla de dagliga resor merparten av Stockholm vuxna redan gör kan många uppnå WHO:s

rekommenderade mål om 150 minuter medelaktiv aktivitet per vecka. Även barn kan uppnå delar av WHO:s rekommenderade mål om 60 minuters medelintensiv aktivitet per dag genom aktiva resor. Kontoret anser därför att programmet skulle kunna betona vikten av aktiv transport ännu mer. Detta är ett område som i hög grad når de grupper som står långt ifrån fysisk aktivitet.

För att underlätta genomförandet av programmet skulle det vinna på att bli kortare och få en tydligare struktur. Vad som behöver göras beskrivs just nu i tre olika delar av programmet: beskrivande texter med intentioner, utpekade fokusområden och tabeller med åtgärder. Dessutom förväntas stadens förvaltningar ta fram egna verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att nå intentionerna i programmet. Detta gör programmet lite svårtolkat.

Hälsosamma vanor och resmönster etableras tidigt i livet vilket gör barns skolresor till ett viktigt område att arbeta med. Trafikkontoret driver sedan många år ett arbete med säkra skolvägar för barn. Ett relaterat utvecklingsområde kontoret bedriver är lekgator intill skolor och förskolor. Även skolorna och utbildningsförvaltningen har en viktig roll i att arbeta med barns resvanor och kontoret föreslår att aktiva skolresor beskrivs under fokusområde "Aktiv skola" i programmet.

Aktiva skolresor kan med fördel också lyftas som ett åtgärdsområde i slutet av programmet. Det är inte självklart att alla barn i socioekonomisk svaga områden kan cykla, vilket är en motverkar deras möjlighet till aktiva skolresor. Trafikkontoret vill därför lyfta fram cykelundervisning som en möjlig del av skolarnas arbete med att öka den fysiska aktiviteten i områden där det behövs.

Även kvinnor i socioekonomiskt svaga områden har mindre goda cykelkunskaper. Programmet skulle därför även kunna peka på behovet av cykelundervisning för kvinnor. Detta skulle kunna bidra till att kvinnorna att förbättra hälsan och får större möjligheter att röra sig friare. Detta genomförs idag i begränsad omfattning i projektform.

Trafikkontoret ser positivt på att programmet lyfter vikten av att ha nära tillgång till idrottsanläggningar. Det är en förutsättning för ett aktivt och hållbart resande till anläggningen och för att barn från hushåll utan bil ska kunna delta. I Stockholm har i genomsnitt hälften av hushållen tillgång till bil och tillgången till sjunker med hushållets inkomst. Även hur föreningarna organiserar verksamheten, exempel var bortamatcher spelas, är avgörande för vem som kan delta och hur ungdomar reser till aktiviteterna. Kontoret ser gärna att idrottsnämnden för en dialog med föreningarna om hur de kan planera sina verksamheter för att förbättra förutsättningarna för aktiva transporter.

Kontoret ser positivt på att det ska anordnas tillfälliga idrottsytor på platser som är i ett tidigt exploateringsskede i väntan på annan byggnation. Det ökar inte bara tillgången till idrottsytor utan bidrar också till att aktivera staden och göra den tryggare.

Trafikkontoret utvecklar tillsammans med stadsdelarna stadens parker och grönområden. Kontoret anser att det är ett bra förslag att utveckla entréerna till naturreservat och större grönområden för att inspirera fler stockholmare att vistas på platserna och underlätta för friluftsliv. Kontoret anser att förslaget med fördel kan lyftas som ett åtgärdsområde i slutet av programmet.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 mars 2024 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (alla M), Jan Jönsson (L) och Claes Nyberg (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen delar bilden av att skolan spelar en central roll i att främja fysisk aktivitet bland barn och ungdomar. Detta gäller särskilt barn i resurssvaga familjer eller bosatta i områden där tillgång till aktiviteter är bristfällig.

Stadens kommunala grundskolor och anpassade grundskolor uppmuntras till att erbjuda minst 45 minuter fysisk aktivitet under skoldagen utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendation av daglig rörelse. Arbetet med att öka den fysiska aktiviteten på stadens skolor beskrivs i utbildningsnämndens verksamhetsplan och är en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsstyrning. Genom förvaltningens pågående arbete och stöd till stadens skolor riktas även ett särskilt fokus mot elever i högstadiet, elever i socioekonomiskt utsatta områden samt elever i anpassad grundskola.

Utbildningsförvaltningen har även påbörjat en ny satsning inom området meningsfull fritid för att samordna insatser för skolor med socioekonomiska utmaningar. Genom satsningen får elever tillgång till strukturerade vuxenledda aktiviteter både under skoldagen och på fritidshem och fritidsklubb. Samarbetet med stadsdelsförvaltningar och civilsamhällsorganisationer är avgörande för att ge eleverna ökade möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid där fysisk aktivitet är en viktig komponent.

God tillgång till bra idrottslokaler är viktigt. Det är därmed väsentligt att anläggningar för idrott ska finnas med och tidigt tillgodoses i stadsutvecklingsprocesser, vilket också anges i programmet. Förvaltningen är även positiv till att anläggningar och ytor som främjar rörelse finns med i programmet som ett av fokusområdena.

Förvaltningen instämmer även med att skolans gårdar är en resurs till allmänheten för möjlighet till spontanidrott. Förvaltningen vill samtidigt belysa vikten av att skolan

har rådighet över skolgården under verksamhetstid. Efter verksamhetstid är allmänhetens nyttjande av ytorna i många avseenden positiv eftersom det bland annat minskar risken för skadegörelse.

Förvaltningen är även positiv till att gymnasieskolans utemiljö lyfts. Utbildningsnämnden saknar dock motsvarande hänvisning till storlek på skolgårdar i grund- och gymnasieskolan vilket anges till förskolegårdar. Friytans storlek har stor inverkan på skolgårdens kvalitet i samma utsträckning som i förskolan. Detta är särskilt viktigt när det gäller fysisk aktivitet och rörelse, då det krävs en viss yta för att exempelvis skapa fartfyllda zoner.

I programmet har ansvar tilldelats utbildningsnämnden och idrottsnämnden för att utveckla samarbetet kring Fysisk aktivitet på recept, FaR. Legitimerad personal inom hälso- och sjukvården har rätt att skriva ut fysisk aktivitet på recept. Som ett komplement till FaR har utbildningsförvaltningen i samverkan med idrottsförvaltningen även tagit fram ett ”Intyg för fysisk aktivitet” som motsvarar FaR men som all elevhälsopersonal har möjlighet att vid behov utfärda till elever och som ger rabatterad pris på stadens sim- och träningsanläggningar.

Förvaltningen deltar även aktivt i nätverket ”Fritid För Alla” som har ett särskilt fokus på elever i anpassad gymnasie- och grundskola. Stadens elever i anpassade gymnasie- och grundskolor erbjuds kontinuerligt aktiviteter för en aktiv och meningsfull fritid genom nätverket.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2024 följande.

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad.

Reservation av Hugo Laigar m.fl. (alla M), Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C), se Reservationer m.m.

Äldreförvaltningen tjänsteutlåtande daterat den 6 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med att ökad fysisk aktivitet förbättrar folkhälsan och minskar ojämlikheter. Alla ska kunna vara fysiskt aktiva, oavsett ålder. Förvaltningen anser att det är bra att säkerställa ett hälsosamt åldrande och skapa förutsättningar för ett fysiskt och aktivt liv för alla äldre stockholmare oavsett boendeform.

Stadens verksamheter och föreningar ska kunna erbjuda och anpassa olika träningsmöjligheter efter den äldres förutsättningar och behov i både inomhus- och utomhusmiljön. Det behöver tydliggöras att träffpunkter, dagverksamheter och vård- och omsorgboenden redan idag erbjuder fysisk aktivitet tillsammans med simhallarnas riktade träningsutbud till äldre samt ideella föreningars utbud. För att nå alla stockholmare över 65 år behövs många som samverkar för att tillgodose de olika behoven.

Om utomhusmiljön inspirerar och är utformad för fysisk aktivitet så stimulerar och främjar den till en god hälsa med exempelvis tillgängliga gångstråk, parker och grönområden. Det har stor betydelse för de äldre att det finns tillräckligt med sittplatser och bord. Möjligheten att få instruktioner och prova-på tillfällen för äldre exempelvis i stadens utegym är både efterfrågat och uppskattat. För äldres del är det viktigt att utegymmen inte blir för tunga utan att det finns en variation av olika vikter. Möjligheten att träna eller delta i aktiviteter tillsammans med andra ger också ett socialt sammanhang och självkänsla vilket främjar psykisk hälsa. I socioekonomiskt svagare områden bör staden sträva efter att nå ut till alla åldersgrupper och inte bara pojkar och flickor.

Det är ett stort fokus på barn och ungdomar i programmet, vilket är bra men det bör finnas mer av hur hela befolkningen ska komma i rörelse. Vid brytpunkter i livet som exempelvis när ungdomar går ut i vuxenlivet, eller efter pensionen, kan det dock behövas extra satsningar för att fortsätta vara fysiskt aktiv.

Samverkan mellan äldreförvaltningen och idrottsförvaltningen är viktig för fortsatt utveckling av hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbete riktat till seniorer, vilket bör nämnas i programmet. För att nå folkhälsomålen och klara den demografiska utvecklingen med allt fler äldre behöver det finnas utbildning i levnadsvanor om bland annat fysisk aktivitet, fallprevention och goda matvanor.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Som svar på remissen överlämnar överförmyndarnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande.

Överförmyndarförvaltningen tjänsteutlåtande daterat den 29 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till föreslagna tillägg och vill samtidigt passa på att lyfta vikten av att informera ställföreträdare till min-deråriga barn med funktionshinder om möjligheter till idrott och fri-luftsliv. Ställföreträdare för minderåriga barn har en viktig uppgift att säkerställa att barnen får möjlighet att ta del av stadens utbud och idrott och friluftsliv.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Louise Minnhagen (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Johan Duvdal (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Findel Madison (SD), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning ser positivt på programmet för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 och ambitionen att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet för att främja folkhälsan. Förvaltningen ser även positivt på att prioriterade målgrupper valts ut med syftet att skapa goda uppväxtvillkor för barn samt att utjämna skillnader i hälsa utifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Förvaltningen konstaterar att stora delar av programmets innehåll ligger i linje med hur förvaltningen arbetar idag. Till exempel satsar förvaltningen på att tillskapa fler spontanidrottsytor i parker och i anslutning till idrottsanläggningar.

Tillgänglighetsaspekter tas alltid i beaktande vid planering av sådana investeringar för att de ska kunna nyttjas av alla. Förvaltningen arbetar även löpande med att säkerställa att parker, parkvägar, skogsområden och öppna grönytor är väl underhållna, tillgängliga och trygga. Detta görs genom belyningsåtgärder, snöröjning, renhållning, undanröjning av hinder, slyröjning samt nedklippning av siktskymmande växtlighet.

Programmet framhåller vikten av att även ytor som inte primärt är avsedda för motion, såsom parker, grönområden, skolgårdar med mera, är väl underhållna, tillgängliga och trygga. I takt med den ökande befolkningen skapas ett högre tryck på dessa ytor. Förvaltningen vill därför tillägga att de även behöver ha tillräcklig kapacitet för en ökad befolkning och en ökad besöksmängd, vilket kräver utökade resurser.

Enligt programmet ska entréerna till stadens naturreservat och större grönområden utvecklas för att inspirera fler stockholmare att vistas på platserna på ett miljömässigt hållbart sätt. Förvaltningen ställer sig positiv till detta men önskar förtydliganden kring på vilket sätt det förväntas ske och hur ansvarsfördelningen mellan berörda nämnder är tänkt att se ut.

Programmet lyfter att utomhusmiljöer vid förskolor ska främja och stimulera till lek och rörelse men betoningen i aktiviteterna ligger på grundskolans utomhusmiljöer. Förvaltningen ser ett behov av att även förskolans miljöer prioriteras i detta arbete då forskning visar att barn även i yngre åldrar rör sig allt mindre. Boverket lyfter förskolegården som en arena för fysisk aktivitet och rörelse i vardagen samtidigt som en kartläggning från SCB visar att storleken på förskolegårdar minskar successivt. Boverket rekommenderar att förskolegårdar ska ha en totalyta på minst 3000 kvm men helst 6000 kvm och att varje barn ska ha 40 kvm friyta. Förvaltningen anser att förskolornas friyta behöver få ett större fokus utifrån ett hälsoperspektiv.

Förvaltningens råd för funktionshinderfrågor framför att bristen på fritidshjälpmiddel som inte föreskrivs från regionen innebär en begränsning för personer med

funktionsnedsättning att delta i fritidsaktiviteter. Rådet ser behov av att ett fritidsbibliotek för hjälpmedel inrättas i staden, där personer med funktionsnedsättning kan hyra hjälpmedel för att kunna genomföra fritidsaktiviteter. Förvaltningen anser att detta behöver samordnas centralt för att ha ett tillräckligt stort kundunderlag och variation av hjälpmedel. Fritidsbibliotek kan även bidra till att fler ungdomar med låg socioekonomisk status i högre grad kan delta i idrott, motion och friluftsliv. Förvaltningen ser utmaningar kring finansieringen av fritidsbibliotek och anser att detta behöver säkras genom särskilda medel för ändamålet.

Förvaltningen anser att socialpsykiatriens målgrupp behöver särskilda satsningar för att kunna delta i idrott, motion och friluftsliv i högre grad. Insatserna behöver vara utformade som extra medel som betalas ut till boenden med socialpsykiatrisk inriktning eller anordnade aktiviteter riktade till målgruppen. I programmet konstateras att stockholmarna lever allt längre och att äldre därför är en viktig grupp att stimulera till rörelse. Förvaltningen ser att ett aktivt livsstilsval inte bara kan bidra till att främja välbefinnandet hos äldre utan också verka förebyggande för att uppnå en hälsosam ålderdom. Verksamheter som bedrivs inom äldreomsorg har ett ansvar att erbjuda och motivera till fysisk aktivitet. Det ska vara enkelt att ta del av en aktiv livsstil även för den äldre befolkningen, vilket gör att det behöver finnas ett brett utbud av platser för spontanidrott som är tillgängliga.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Stefan Holm (C), Peter Backlund (L) och Henrik Virro m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Hassan Jama (V), Kristina Öberg m.fl. (alla S) och Peter Dannqvist (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. Förvaltningen ställer sig positiv till ett stadsövergripande program som fokuserar på att alla stockholmare oavsett bakgrund och stadsdelsområde ska ha samma förutsättningar till motion och idrott.

Förvaltningen tycker det är bra att programmet riktar sig till alla stockholmare samt fokuserar på målgruppen barn och unga 7-20 år. Det är positivt att programmet tar sikte på prioriterade målgrupper i syfte att fånga de grupper av invånare som står långt från fysisk aktivitet. Programmet framhäver strategier för att aktivera

stockholmare – både universella strategier för alla invånare samt riktade insatser för de prioriterade målgrupperna.

Förvaltningen har synpunkter på formuleringen ”barn och unga med låg socioekonomisk status” (s.5) som används för att benämna en prioriterad målgrupp i programmet. Det kan tolkas som att barn och unga tillskrivs egenskapen ”låg socioekonomisk status”. Förvaltningen anser att programmet bör framhäva att barn och unga kommer från socioekonomiskt svaga förhållanden, vilket innefattar den sociala och fysiska kontexten barnet/ungdomen befinner sig i.

Jämställdhetsanalys

Programmet lyfter att flickor är mindre fysiskt aktiva än pojkar, samt deltar i föreningsliv och utnyttjar spontanytor för idrott i mindre utsträckning än pojkar. Stockholmsenkäten visar även på att flickor upplever psykisk ohälsa i mycket större utsträckning än pojkar.¹ Forskning visar på att regelbunden fysisk aktivitet ökar livskvaliteten och har en positiv påverkan på den psykiska hälsan. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att det är mycket viktigt att flickor lyfts som en prioriterad målgrupp där ökad trygghet i och runt om idrottsmiljöer samt riktade aktiviteter för flickor nämns som två förslag på insatser som stadsdelsnämnderna kan göra.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen är positivt inställd till att programmet fokuserar på målgruppen barn och unga 7-20 år. Enligt Ung Livsstils forskningsrapport är en stor andel barn och unga inaktiva, och inaktiviteten ökar ju äldre barnen blir. Fysisk aktivitet har stor betydelse för en god folkhälsa och livskvalitet. Därför är det av vikt att Stockholms stad banar väg för en aktiv livsstil i yngre åldrar.

Förvaltningen anser att det är bra att programmet lyfter den kompensatoriska funktion som skolor, öppna fritidsverksamheter och föreningsliv har för barn och unga, oftast från socioekonomiskt svaga förhållanden. Denna målgrupp tenderar att utnyttja offentliga kostnadsfria fritidsaktiviteter i större utsträckning än barn och unga från socioekonomiskt starka förhållanden som oftast har en organiserad fritid. En aktiv och meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor, där barn och unga får ett socialt sammanhang med vuxna förebilder och får utveckla sina sociala och demokratiska färdigheter.

Under fokusområde 2 – ”Organiserad motion och idrott för alla” beskriver programmet vikten av att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter med mindre materiella eller ekonomiska hinder för att nå barn och ungdomar som inte har möjlighet att betala medlemsavgifter eller utrustning. Under detta stycke anser förvaltningen att fritidsbibliotek/fritidsbank kan nämnas som ett alternativ i de områden där de finns, då det är en verksamhet där alla invånare har möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning kostnadsfritt.

Förvaltningen tycker att det är bra att programmet lyfter barn och ungdomars delaktighet och inflytande som en viktig faktor i att få fler unga i en aktiv livsstil. Staden ska uppmuntra initiativ från målgruppen som själva vill bedriva verksamhet och snabbt kunna tillmötesgå barn och ungdomars önskemål och behov samt återkoppla att målgruppens åsikter har beaktats.

Tillgänglighet

Programmet har ett tydligt funktionshinderperspektiv och framhäver vikten av att i ett tidigt skede hitta universella lösningar som fungerar för alla. Det är en särskilt viktig fråga då personer med funktionsnedsättning generellt har en sämre fysisk och psykisk hälsa samt rör sig mindre än personer utan funktionsnedsättning. Kvinnor med funktionsnedsättning har generellt en sämre levnadsnivå än män.

Det är viktigt att det stadsövergripande nätverket Fritid för alla är med i programmet. Många av förvaltningens barn och unga med funktionsnedsättning deltar i nätverkets riktade aktiviteter och visar stor uppskattning för dem.

Under rubriken fokusområde 2 – ”Organiserad motion och idrott för alla” i programmet står ”För att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet krävs ett mångfacetterat utbud av motions- och idrottsmöjligheter i olika organisationsformer där **en del** är anpassat för personer med olika funktionsnedsättningar” (s.14). För att nå upp till stadens mål och delaktighet anser förvaltningen att skrivelsen bör omformuleras till ”där allt, genom universell utformning, är anpassat för personer med olika funktionsnedsättningar.”

Programmet framhäver en tydlig ansvars- och uppdragsfördelning bland nämnder och bolag. Förvaltningen anser att arbetet bör följas upp av idrottsnämnden tillsammans med exempelvis funktionshinderombudsman och/eller annat övergripande organ som arbetar med jämställdhets- och likställighetsfrågor snarare än bara av nämnderna och bolagen själva.

För att ge nämnder och bolag stöd i arbetet för att uppfylla sina respektive ansvarsområden utifrån ett inkluderande funktionshinderperspektiv, anser förvaltningen att programmet skulle kunna hänvisa till anvisningarna i det reviderade *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* som tas i kommunfullmäktige i februari 2024 (dnr KS 2023/791).

Äldrevänlig stad

Fysisk aktivitet är avgörande för att förebygga och reducera åldersrelaterade fysiska och psykiska förändringar. Det går att högt upp i åren förbättra såväl kondition och styrka som balans och rörlighet. Fysisk aktivitet leder till bättre hälsa, fysisk funktionsförmåga och hjärnfunktion, minskad risk för demens och minskad risk för fall. Depression är ett av de vanligaste hälsoproblemen hos äldre i Sverige enligt Folkhälsomyndigheten. Fysisk aktivitet minskar risken för psykisk ohälsa och ökar välbefinnandet. Fysisk aktivitet kan även användas som behandling vid depressionstillstånd och ger lägre risk att återinsjukna.

Stockholm står inför en utmaning i och med en åldrande befolkning. För att klara utmaningen är det av vikt att det förebyggande arbetet stärks ytterligare så fler äldre invånare kan få ett mer hälsosamt och självständigt åldrande. Utifrån detta anser förvaltningen att programmet ytterligare bör fokusera på äldre invånare och se dem som en prioriterad grupp. Inom fokusområde 2 – ”Organiserad motion och idrott för alla” bör det utvecklas hur arbetet riktat till äldre kan utvecklas så fler äldre får möjlighet att ta del av fysisk aktivitet.

Stadsmiljöperspektiv

Idag har staden relativt tydliga behovsprognoser för anläggningar riktade till traditionell föreningsidrott, så som fotbollsplaner och idrottshallar. Förvaltningen upplever att behovsprognoser saknas för idrotter och aktiviteter som bedrivs utanför föreningsstrukturer. Förvaltningens förhoppning är att programmet kan underlätta för idrottsförvaltningen att ställa om sitt planeringsarbete i framtiden.

Programmet lyfter att Stockholms stad ska verka för att det ska vara trygga miljöer på, och i anslutning till, stadens idrottsanläggningar. Förvaltningen anser att programmet bör belysa att staden, tillsammans med idrottsföreningar, tar ett helhetsgrepp för att minska trafik vid idrottsanläggningar. Idag är det mycket biltrafik och parkeringar vid idrottsanläggningars entréer, vilket skapar en osäker miljö för barn och unga.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 7 mars 2024 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028.
2. Nämnden anför därutöver följande:

Vi är i huvudsak positiva till kommunstyrelsens förslag till nytt program för idrott, motion och friluftsliv. Att prioritera flickor och barn med låg socioekonomisk status rymmer väl med det behov som har identifierats i Farsta. Vi är dock skeptiska till det starka fokuset på ungdomar 13-20 år.

I det lämnade förslaget har man mycket riktigt konstaterat att det finns anledning att arbeta specifikt gentemot yngre barn för att få in dem i idrottsrörelsen, eftersom kriminaliteten kryper längre ned i åldrarna. En viktig del i ett effektivt brottsförebyggande arbete är att i barns tidiga åldrar stimulera föräldrarnas intresse att sätta sina barn i sunda fritidsaktiviteter. Det blir visserligen allt mer angeläget att påverka barnens val av sysselsättning och umgängesmiljö ju äldre de blir, men det blir också betydligt svårare i takt med att de åldras (se Wikström, 2023, När brott blir ett acceptabelt handlingsalternativ, s. 86). Därför är det av stor vikt att tidigt skapa en vana i alla familjer att delta i sunda fritidsaktiviteter. Vi anser därför att stadens

program bör fokusera på flickor och barn med låg socioekonomisk status redan från 4-5 års ålder.

Som det nuvarande programmet framhåller är det alldeles säkert så att barn i 4-5 års ålder bäst utvecklar sin motorik och rörelsekompetens genom lek. Men om samhället inte tar ansvar för att ordna organiserad lek i dessa åldrar blir följden att barn till föräldrar med tid, kunskap och/eller resurser skaffar sig tillgång till sådana aktiviteter, medan övriga barn (inte sällan flickor och barn med socioekonomiskt låg status) får sysselsätta sig själva. I dagens samhälle har dessvärre skärmar också blivit ett regelmässigt substitut vid avsaknad av fritidsaktiviteter. Det försteg som aktiva barn får blir då snabbt svårtagligt och skapar för de prioriterade grupperna ett avstånd till idrotts- och friluftsliv som är svårt- i vissa fall omöjligt- att kompensera för i äldre åldrar. Genom att inte delta i idrotts- och friluftsliv begränsas även dessa barns kulturella och sociala referensramar, vilket skapar ytterligare trösklar för framtida delaktighet. Bristande delaktighet i föreningslivet riskerar också att utgöra ett socialt hinder senare i livet. Programförslaget bör därför revideras i denna del.

I Farstas lokala trygghetsberedning har profession och civilsamhälle redogjort för sin syn på problem, risker, behov m.m. kopplat till barn och unga. Något som flera aktörer pekar på är behovet av aktiviteter till liten eller ingen kostnad (avseende såväl tränings- och medlemsavgifter som utrustning), med anledning av att många familjer i Farsta saknar de ekonomiska resurser som krävs för att placera sina barn i tillgängliga aktiviteter. Många gånger är också de låga kostnaderna nyckeln till att nå barn och unga med låg socioekonomisk status. Vi önskar därför att programmet får ett starkare fokus på detta. Om programmet ska få det genomslag som samhället behöver, måste också lågkostnadsaktiviteter erbjudas i stor skala. För att inte hämmas av administrativa processer och oro för stigmatisering bör aktiviteterna vara kostnadsfria för alla grupper, oavsett föräldrarnas ekonomiska resurser. Ifråga om att utforma och anordna nämnda typ av aktiviteter sker det bäst utifrån en anpassning till lokala förhållanden. För att klara av detta är kunskap om de lokala förutsättningarna samt samverkan mellan stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden, skolan och det lokala föreningslivet av stor betydelse. Det ovanstående bör belysas i programmet.

Reservation av Olof Peterson m.fl (alla M), Rikard Werge (L) och Christer Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är väl genomarbetat och har ett mycket omfattande innehåll. Programmet innehåller relevant underlag som ligger till grund för vilka grupper som ska prioriteras. Programmet överensstämmer med kommunfullmäktiges långsiktiga mål. Även Farsta stadsdelsnämnds verksamhetsplan med indikatorer, aktiviteter och mål överensstämmer med många av programmets inriktningar och prioriteringar.

Förvaltningen ser och är glada för att det i Farsta bedrivs verksamhet och samarbeten som idag uppfyller och förverkligar många av programmets intentioner. Det är positivt att programmet så tydligt pekar ut de prioriterade grupperna, barns rätt till delaktighet samt vikten av en ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet.

Utifrån Farstas perspektiv kunde man skriva tydligare om vikten av lokal samverkan kring idrott, hälsa och aktiviteter. Lokal samverkan mellan idrottsnämnd, stadsdelsnämnd, utbildningsnämnd och lokalt föreningsliv är mycket viktigt för att maximera stadens resurser så att programmets ambitiösa mål och inriktningar kan genomföras i praktiken. Det kunde skrivas tydligare i programmet om vikten av lokala arbetsgrupper för samverkan, som både kan arbeta med strategisk planering och bedriva aktiviteter. I Farsta har förvaltningen utvecklat en mängd aktiviteter, projekt och samutnyttjande av lokaler i en sådan samverkan.

Förvaltningen saknar också ett tydligare fokus på vikten av spontanidrott och särskilt då möjlighet till ledarledd spontanidrott som är kontinuerligt återkommande. Enligt vår erfarenhet är det genom egen verksamhet och samarbeten med föreningsliv kring återkommande ledarledd spontanidrott som vi lyckats nå ut till de prioriterade grupperna som pekas ut i programmet.

I program och detaljplaner för nya bostäder är det viktigt att planera för anläggningar och ytor för idrott och friluftsliv. Med en växande befolkning blir tillgången till kvalitativa platser för idrott och rekreation allt viktigare. Samverkan mellan stadsdelsförvaltningar och fackförvaltningar bör därför prioriteras.

I programmet exemplifieras områden för friluftaktiviteter. Dessa områden är belägna söder om innerstaden, det är önskvärt med något exempel även på norra sidan om staden.

I listan för övriga program, planer och strategier saknar vi strategisk plan för stadens parklekar.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Anette Hellström m.fl. (alla M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Runar Finnman (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Lolita Lovén Johnsen (KD), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm är en storstad för idrott, motion och friluftsliv med nära tillgång till natur och tillgängliga anläggningar för idrott och motion. Alla stockholmare, oavsett ålder, kön eller funktionsnedsättning ska ha möjlighet till fysisk aktivitet, året om.

Förvaltningen är positiv till att staden har tagit fram ett program för idrott, motion och friluftsliv. Programmet är visionärt och beskriver stadens långsiktiga mål. Vidare delar förvaltningen uppfattningen att programmets två prioriterade målgrupper är särskilt viktiga att nå för att öka jämställdheten och minska ojämlikheten.

Förvaltningens arbete med idrott, motion och friluftsliv

Förvaltningen bedriver redan idag ett aktivt arbete för att utjämna skillnader utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv med utgångspunkt i ovanstående aktiviteter.

Parklekar och ungdomsgårdar

I stadsdelsområdet finns tre parklekar och tre mötesplatser för unga samt en mötesplats med riktad verksamhet mot ungdomar med funktionsvariation. Förvaltningens ungdomsverksamhet är platsbunden och utgår från ungdomarnas önskemål och behov.

Verksamheten har fokus på unga flickor, nyanlända och hbtqi+- personer samt ungdomar med funktionsnedsättning. Förvaltningen erbjuder barn och unga möjlighet att utöva spontanidrott och annan fysisk aktivitet som en del av det ordinarie arbetet, såväl under terminer som under skolloven. Enheten ung fritid har löpande samarbete med närliggande idrottsanläggningar och skolor där spontanidrott erbjuds.

Parklekarna har 2 400 besöker under ett år och erbjuder också aktiviteter med liv och rörelse.

Äldreomsorgen

Inom förvaltningens särskilda boende för äldre erbjuder man regelbundet fysiska aktiviteter för de boende samt utomhusaktiviteter som promenadgrupper och utflykter till varierande platser. Äldreomsorgens mötesplatser och aktivitetscentren erbjuder också aktiviteter med fysisk rörelse. Populärt är utegymen och simhallen i Västertorp, som verksamheten samarbetar med.

Stadsdelsförvaltningen arbetar utifrån stadens handlingsprogram för en ”Äldrevänlig stad”, om att Stockholms stad ska vara tillgängligt för alla samt att äldre ska ha en tillvaro som präglas av trygghet, värdighet och självbestämmande. En viktig fråga är att utveckla förutsättningarna för äldre att delta i olika aktiviteter samt samarbetet med föreningar och civilsamhället.

Funktionshinderområdet

Förvaltningens LSS-boende har regelbundet fysiska aktiviteter för boende. Boende i förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Förskolan

Inom förskolan utgör såväl inomhusmiljön som förskolegården en viktig del för att skapa förutsättningar för barns utveckling av motorik och fysiska lärande. Fysisk rörelse och hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Målet är att främja hälsosamma vanor och rörelseglädje hos barn.

Bidrag till föreningar

I stadsdelsområdet erhåller drygt 20 föreningar verksamhetsbidrag för år 2024, varav några av föreningar erbjuder fysiska aktiviteter. Samarbete sker med civilsamhället för att kunna erbjuda en bred och flexibel verksamhet vad gäller idrott, kultur och bildning. Det pågår en central samordning kring ansökan om föreningsbidrag för att underlätta för såväl stadsövergripande som lokala föreningar.

Utomhusmiljö i parker och grönområden.

Större delen av förvaltningens skötselkostnader och investeringar i stadsmiljön avser upprustningar av ytor och anläggningar som uppmuntrar till fysisk aktivitet som lekplatser, parker, badplatser och motionsspår. I upprustningar tas hänsyn för att tillgänglighetsanpassa ytorna så att de får en universiell utformning, med andra är funktionella för så många som möjligt oavsett funktionsvariation.

Förvaltningen ställer sig frågande till behovet av att göra en jämställdhetsanalys vid varje investering i idrottsanläggningar som görs. Förvaltningen strävar efter att ha olika former av idrottsanläggningar och få en bra spridning på funktion och modell för att bemöta alla invånares behov och möjligheter. Inom stadsdelsområdet finns bland annat 91 lekplatser, 23 öppna bollplaner, 16 utegym, 10 skejtbanor/parkour, sju plaskdammar, sex officiella badplatser och ett motionsspår som förvaltningen ansvarar för. Spontanidrott förekommer även på mark som primärt inte är avsedd för idrott, som exempelvis parkvägar, skogsområden, parker, naturmark och gräsmattor. Likaså är belysning viktig eftersom det möjliggör aktivitet under den mörka årstiden. Förvaltningen genomför inom platssamverkan insatser för att öka tryggheten i utemiljö och därmed öka möjligheten till fysisk aktivitet på dessa platser. Vid remisser om att använda parkmark till exempel motionslopp är förvaltningen positivt inställd till dessa ansökningar.

Förvaltningen anser att Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv är strategiskt viktigt dokument för att Stockholmare i alla åldrar ska kunna vara fysiskt aktiv efter egen förmåga och egna intressen. Vidare instämmer förvaltningen med de uttalade målgrupperna i programmet. Förvaltningen vill även betona att det är av stor vikt att skapa bättre möjligheter för barn och ungdomar med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar, eftersom studier visar att dessa rör på sig mindre än de med mer gynnsamma socioekonomiska förutsättningar samt inte har tillgång till föreningslivet på likartat sätt. Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning är mindre aktiva än personer utan funktionsnedsättning. För att staden ska arbeta för en god och jämlik hälsa är det viktigt att möjliggöra för människor att göra hälsosamma val i sin vardag.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Michaela Hollis (KD), Aras Amin m.fl. (alla M), Martin Hall (L) och Linn Bessner (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Pär Gustavsson (SD), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till stadens förslag till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. Programmet sätter ramarna för stadens gemensamma arbete mot ökade fysiska aktiviteter, förbättring av folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Programmet visar vilka riktningar som är prioriterade samt vilka fokusområden som råder. Förvaltningen ser att arbetet med fördelning av föreningsbidrag kan bidra till att öka möjligheter för prioriterade målgrupper att få tillgång till fysiska aktiviteter.

Förvaltningen ser att medborgardialoger och medborgarbudgetar kommer kunna öka delaktigheten hos invånarna i stadsdelsområdet. I dialog med berörda parter inom förvaltningen ställer sig samtliga positiva till de ansvar/uppdrag som är uppsatta. De ansvar som har identifierats ligga på stadsdelsnämnderna i programmet arbetar förvaltningen med redan idag, men med stöd av programmet kommer uppdragen och uppföljningen att tydliggöras.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Järva stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (alla M), Åsa Nilsson Söderström (L) och Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Ghazal Saberian (SD), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Järva stadsdelsförvaltning ser positivt på programmet för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 och ambitionen att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet.

Förvaltningen delar analysen som idrottsförvaltningen gör med avseende på möjligheter och utmaningar i att få fler barn och unga att ta steget och bli mer aktiva. Förvaltningen lyfter några av punkterna från programmets fokusområden.

Aktiv skola

Förslagen i programmet som pekar på skolornas möjligheter att öppna upp för mer idrott, rörelse och motion i samband med skolans start- och sluttider bedömer förvaltningen kan vara en av många viktiga komponenter för att nå prioriterade grupper och komma närmare stadens målsättningar. Om barn har möjligheten att vara kvar på skolan för att till exempel delta på en föreningsorganiserad träning, behöver vårdnadshavarna inte heller involveras i tex hämtning eller lämning. Som en positiv effekt av detta blir det mindre viktigt att ha vårdnadshavare som har flexibilitet i yrket vilket i sig ofta samvarierar med inkomstgrad.

Organiserad motion och idrott för alla

Det är i enlighet med programmet prioriterat att nå flickor. Förvaltningen bedömer att en aktivering av vårdnadshavare särskilt kvinnor, kan vara en möjlig och prioriterad väg för att uppnå målet att öka inkluderingen av flickor. Förvaltningen har exempelvis prioriterat satsningar som berör sim- samt cykelfärdighet för vuxna med goda erfarenheter. Vidare bedömer förvaltningen i enlighet med programmet att dans visserligen är en aktivitet som kan intressera en stor andel flickor, men att intresset är mer heterogent och komplext än så.

Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Tillgång till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet fyller en central roll för att få fler att aktiveras. Närhet i form av distansen i tid eller avstånd från skolan eller hemifrån är viktigt för att enkelt möjliggöra fysisk aktivitet. Järva har ett omfattande utbud av upplysta elljusspår som skapar trygghet, idrottsplatser, utegym, ishallar, fotbollsplaner, idrottshallar, parker, med mera. Närheten är en avgörande faktor för nyttjande men också det direkta kommunikations- och påverkansarbetet för att de facto, nyttja anläggningarna. Programmet för idrott, motion och friluftsliv tillsammans med stadens strategi för spontanidrottsytor: Spontanidrottsytor - Strategi för ett mer jämställt och jämlikt nyttjande bedöms gemensamt kunna bidra med välavvägda riktningar och en stor verktygslåda för insatser och aktiviteter. Styrdokumenten är en grund för att staden ska kunna fortsätta utveckla ett fortsatt informations- och påverkansarbete för att nå de prioriterade grupperna och få dessa att besöka spontanidrottsytor nu, och i framtiden.

Ansvar och uppföljning

Ansvarsfrågorna och uppföljningsarbetet är viktigt i det fortsatta uppdraget i att uppnå programmets mål. Förvaltningen behöver i samarbete med fackförvaltningar hitta enkla lösningar för att kunna utföra uppföljningsarbete av anläggningar och spontanidrottsytor. Detta för att över tid kunna följa nyttjandegraden av ytorna och koppla dessa till kommunikations- och påverkansarbetets effekter. Vissa tekniska

lösningar finns redan idag att tillgå och bör ställas i relation till investeringskostnaderna.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation av Anette Nordvall (C), Henrik Sjölander m.fl. (alla M) och Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt förvaltningen är det positivt att Stockholms stad tar fram ett samlat stadsövergripande program för idrott, motion och friluftsliv. Förvaltningen ser gärna att det förtydligas hur programmet förhåller sig till stadens övriga styrdokument kopplade till idrott samt att det förklaras närmare hur uppdragen i programmet ska följas upp.

Förvaltningen anser att arbetet med folkhälsa och fysisk aktivitet genomsyrar stadsdelsnämndens samtliga verksamhetsområden och ser att förvaltningen i hög grad arbetar med de utpekade uppdrag som tillskrivs stadsdelsnämnderna. Enligt förvaltningen ligger programmet i linje med andra styrdokument som förvaltningen arbetar efter, till exempel läroplanen för förskolan, stadens handlingsplan för äldrevänlig stad och förvaltningens lokala parkplan. Förvaltningen arbetar med att skapa möjligheter till fysisk aktivitet till exempel inom förskolan, på särskilda boenden, dagverksamheter, fritidsgårdar och genom att värna och utveckla parkmiljöer som inspirerar till lek och rörelse.

För att lyckas med uppdragen fullt ut anser förvaltningen att det krävs resurser samt samverkan mellan stadens nämnder, med föreningslivet och civilsamhället. Förvaltningen ser gärna ett fortsatt utvecklat samarbete med bland andra idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen, som kan lotsa och bidra till förvaltningens folkhälsoarbete inom alla verksamhetsområden. Enligt förvaltningen är tillgången på tillgänglighetsanpassade idrottsanläggningar/-lokaler en viktig förutsättning för att målen i programmet ska kunna uppnås. Här ser förvaltningen att det behövs både nya anläggningar och en upprustning av befintliga lokaler samt fokus på anpassningar för personer med olika funktionsvariationer.

Förvaltningen håller med om valen av de prioriterade grupperna som redovisas i programmet. Det vill säga att barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva, är prioriterade. Vidare prioriteras ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status samt personer med funktionsnedsättning från 7 år. Samtidigt vill förvaltningen särskilt lyfta att Stockholm har en växande åldrande befolkning och att detta är en grupp som särskilt behöver beaktas.

Förvaltningen ser att kraven på att möta upp för behoven hos denna målgrupp kommer att öka. Enligt förvaltningen bör det också uppmärksammas att det kan finnas skillnader i behov i olika stadsdelsområden och att insatserna behöver anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Förvaltningen välkomnar att det i programmet framgår att stor del av befolkningens fysiska aktivitet utövas på mark som inte primärt är anlagd för idrott och motion, till exempel parker och naturområden. Förvaltningen vill understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Motion utövas överallt i parker och grönområden. Förvaltningen anser att det i den täta och växande staden finns ett behov av öppna oprogrammerade gräsytor som kan användas till en mängd olika aktiviteter.

I programmet finns uppdraget ”Tillsammans verka för att tillräckligt med idrottsmark avsätts vid stadsutveckling samt att idrotts- och motionsanläggningar uppförs”. Förvaltningen kan inte nog understryka vikten av att i stadsutvecklingen även planera in park och grönytor som en lika viktig del för folkhälsan. Förvaltningen ser att konkurrensen om marken ökar när Stockholm växer och ofta hamnar olika värden och behov i konflikt. Det finns flera exempel på då idrottsmark och parkmark bebyggs, där behovet av idrott och park inte uppfylls samt där parkmark bebyggs med idrottsanläggningar. Förvaltningen anser att Stockholms stad har ett stort ansvar att i stadsutvecklingsprocesser säkerställa behovet av såväl parkmark, naturmark och idrottsmark.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыtrande av Gaby Roseen (KD), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt förvaltningen är det positivt att Stockholms stad tar fram ett samlat stadsövergripande program för idrott, motion och friluftsliv. Förvaltningen ser gärna att det förtydligas hur programmet förhåller sig till stadens övriga styrdokument kopplade till idrott samt att det förklaras närmare hur uppdragen i programmet ska följas upp.

Förvaltningen anser att arbetet med folkhälsa och fysisk aktivitet genomsyrar stadsdelsnämndens samtliga verksamhetsområden och ser att förvaltningen i hög grad arbetar med de utpekade uppdrag som tillskrivs stadsdelsnämnderna. Enligt förvaltningen ligger programmet i linje med andra styrdokument som förvaltningen arbetar efter, till exempel läroplanen för förskolan, stadens handlingsplan för äldrevänlig stad och förvaltningens lokala parkplan. Förvaltningen arbetar med att skapa möjligheter till fysisk aktivitet till exempel inom förskolan, på särskilda boenden, dagverksamheter, fritidsgårdar och genom att värna och utveckla parkmiljöer som inspirerar till lek och rörelse. Till exempel arbetar förvaltningens utförarenhet LSS med olika strategier och metoder för att enskilda ska erbjudas möjligheter till att regelbundet delta i fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter i syfte att främja en meningsfull och hälsosam livsstil. Samtliga verksamheter har fritids- och kulturombud och aktiviteter planeras enskilt och i grupp enligt önskemål, till exempel tas träningsprogram fram som kan utföras i hemmet eller på gym.

För att lyckas med uppdragen fullt ut anser förvaltningen att det krävs resurser samt samverkan mellan stadens nämnder, med föreningslivet och civilsamhället. Förvaltningen deltar till exempel i samverkan med idrottsförvaltningen och äldreförvaltningen angående hälsoaktiviteter för äldre bland annat i planering och genomförande av den stadsövergripande hälsoveckan för seniorer. Förvaltningen ser gärna ett fortsatt utvecklat samarbete med bland andra idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen, som kan lotsa och bidra till förvaltningens folkhälsoarbete inom alla verksamhetsområden.

Enligt förvaltningen är tillgången på tillgänglighetsanpassade idrottsanläggningar/-lokaler en viktig förutsättning för att målen i programmet ska kunna uppnås. Här ser förvaltningen att det behövs både nya anläggningar och en upprustning av befintliga lokaler samt fokus på anpassningar för personer med olika funktionsvariationer. Inom Norra innerstadens stadsdelsområde ser förvaltningen särskilt ett behov av simhall och då framförallt inom stadsdelen Norrmalm. Detta är ett behov som också lyfts i Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. En ny planerad sim- och idrottshall i Norra Djurgårdsstaden ska möta detta behov, vilket förvaltningen är positiv till, men det förutsätter att staden verkar för bättre kollektivtrafik till Norra Djurgårdsstaden. I sammanhanget vill förvaltningen understryka att det är angeläget att det sommaröppna Vanadisbadet fortsätter vara en anläggning öppen för allmänheten som erbjuder aktiviteter särskilt för barn och unga.

Förvaltningen håller med om valen av de prioriterade grupperna som redovisas i programmet. Det vill säga att barn och ungdomar i åldern 7-20 år, med fokus på inaktiva, är prioriterade. Vidare prioriteras ungdomar 13-20 år, särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status samt personer med funktionsnedsättning från 7 år. Samtidigt vill förvaltningen särskilt lyfta att Stockholm har en växande åldrande befolkning och att detta är en grupp som särskilt behöver beaktas. Förvaltningen ser att kraven på att möta upp för behoven hos denna målgrupp kommer att öka. Enligt förvaltningen bör det också uppmärksammas att det kan finnas

skillnader i behov i olika stadsdelsområden och att insatserna behöver anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Förvaltningen välkomnar att det i programmet framgår att stor del av befolkningens fysiska aktivitet utövas på mark som inte primärt är anlagd för idrott och motion, till exempel parker och naturområden. Förvaltningen vill understryka parkernas och grönområdenas betydelse för motion, lek och rekreation. Parkerna har stor betydelse för folkhälsan inte bara på de platser där det finns anlagda spontanidrottsytor. Motion utövas överallt i parker och grönområden. Förvaltningen anser att det i den täta och växande staden finns ett behov av öppna oprogrammerade gräsytor som kan användas till en mängd olika aktiviteter.

I programmet finns uppdraget ”Tillsammans verka för att tillräckligt med idrottsmark avsätts vid stadsutveckling samt att idrotts- och motionsanläggningar uppförs”. Förvaltningen kan inte nog understryka vikten av att i stadsutvecklingen även planera in park och grönytor som en lika viktig del för folkhälsan. Förvaltningen ser att konkurrensen om marken ökar när Stockholm växer och ofta hamnar olika värden och behov i konflikt. Det finns flera exempel på då idrottsmark och parkmark bebyggs, där behovet av idrott och park inte uppfylls samt där parkmark bebyggs med idrottsanläggningar. Förvaltningen anser att Stockholms stad har ett stort ansvar att i stadsutvecklingsprocesser säkerställa behovet av såväl parkmark, naturmark och idrottsmark.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (alla M) och Lena Kling (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Sergej Salnikov (SD), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till programmet som pekar ut riktningen för stadens arbete för ökad fysisk aktivitet samt vägledning i prioriteringar och strategier. Idrottsrörelsen och föreningslivet fyller en viktig roll i det trygghetsskapande arbetet. Förvaltningen är positiv till att förslaget lyfter idrottens möjligheter att ge barn och unga en meningsfull fritid och därmed bidra till att förebygga brott. Föreningslivet har en betydande roll för att engagera invånare i Stockholms friluftsliv. Nämndens stöd genom föreningsbidrag blir fortsatt av vikt och att säkerställa en jämställd resursfördelning. I programmet beskrivs vikten av samverkan samt hur uppföljning

ska ske. Förvaltningen anser att den ansvarsfördelningen mellan nämnder och bolag som presenteras är tydlig.

Skarpnäcks stadsdelsnämnds pensionärsråds synpunkter och förslag

Pensionärsrådet är positivt till förslaget Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv. Rådet efterfrågar dock fler aktiviteter/program för gruppen äldre invånare då rådet anser att det saknas skrivningar om detta i förslaget. Rådet framhåller vikten av att äldre ges möjligheter till aktiviteter och lyfter särskilt utmaningen med att nå och aktivera gruppen äldre män. Rådet har erfarenhet och uppfattning av att äldre män inte deltar i aktiviteter i samma uträkning som äldre kvinnor. Vidare anser rådet att kostnader för aktiviteter är en viktig aspekt som behöver problematiseras, då kostnader kan utgöra hinder för äldres möjlighet att delta.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen

Reservation av Alice Vestlin (C) och Elisabeth Johnson m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positivt till det övergripande målet i det föreslagna programmet, att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikhet.

Stärka friluftslivet mer

Det föreslagna programmet slår ihop två tidigare styrdokument till ett gemensamt. Det innebär att strategin för friluftslivet ingår med en mindre del i det föreslagna programmet. Vad det kommer ha för effekt är svårt att uttala sig om, men förvaltningen vill framföra att effekten över tid är värd att uppmärksamma.

Förvaltningen noterar att flera stadsövergripande nätverk nämns, men inget som har friluftsliv i sitt fokus. Likaså har friluftslivet reducerats till fysiska aktiviteter, det saknas andra hälsofrämjande delar i friluftslivets bredd av naturnära upplevelser, kunskapsinhämtning om biologisk mångfald och värnande av allemansrätten.

Friluftslivets bredd öppnar upp för flera möjligheter till stärkt folkhälsa.

Förvaltningen är aktiva i det nätverk som skapats via stadsledningskontoret för att förenkla och förbättra för föreningslivet. Arbetet är ett led i kommunfullmäktiges ambition att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat. Förvaltningen hyser

förhoppning när kommunfullmäktige fastställt programmet, att fackförvaltningarnas stöd till friluftsföreningar ställs jämlikt i förhållande till idrott. Förvaltningen ser att ett fåtal bidrag idag kan sökas av friluftsföreningar. Stadsdelsnämndens föreningsbidrag begränsar inte föreningens inriktning. Jämlikt stöd inom de tre prioriterade grupperna

Förvaltningen anser att valet av prioriterade grupper är väl belagt med studier och statistik. Förvaltningen önskar en tydligare styrning mot prioriterade grupper och teman/områden. Som programmet är skrivet så är fokusområdena bredare än de prioriterade grupperna.

Det är av vikt att det finns jämlikhet i stadens stöd mellan de prioriterade grupperna. I idrottsnämndens föreningsbidrag för idrottsaktiviteter är kraven sänkta på flera områden för ideell verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Staden har även ett nätverk Fritid för alla för att stödja förvaltningarnas verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Dessa positiva förhållanden borde erbjudas alla prioriterade grupper.

Föreningslivet aktiverar flest barn och unga

I programmet lyfts genomgående föreningslivets betydelse för folkhälsan. Föreningar är aktörer som aktiverar flest barn och unga, och ger inskolning till livslångt motionerande, demokratifostran, tillhörighet och förebilder. Förvaltningen känner väl igen dessa påståenden, som även ligger i linje med nämndens *Handlingsplan för att stärka civilsamhället i Skärholmen*.

Vad gäller den prioriterade gruppen från hushåll med socioekonomisk sårbarhet, vill förvaltningen dela det lokala föreningslivets erfarenheter. Deltagandet i föreningslivet handlar delvis om ekonomi men i huvudsak om föräldrars värderingar, kunskap om föreningar som form och förståelse för barns behov av organiserad motion, att träna upp nya färdigheter och naturupplevelser. Stadsdelsförvaltningens pågående arbete

De föreslagna ansvarsområdena för stadsdelsnämnderna är en positiv bekräftelse på nämndens pågående arbete. Förvaltningen vill lyfta några aktiviteter:

- Förvaltningen planerar att starta ett fritidsbibliotek efter Fritidsbankens modell. Fritidsbanken är som ett bibliotek med sport- och friluftsutrustning. Här går det att låna utrustning som exempelvis skidor, skridskor, flytvästar, tält, bollar, klubbor, fotbollsskor, hjälmar eller stormkök. Fritidsbanken Sverige är en ideell, nationell förening som äger varumärket Fritidsbanken och som kommer stötta förvaltningen i frågor kring nyetablering, utveckling, utbildning, information, marknadsföring och nätverkande med andra kommuner och intressenter. Ett avtal med Fritidsbanken Sverige har tecknats, dialog med fastighetsägare pågår i syfte att hitta en lämplig lokal i centrummiljö, planering för bemanning av verksamheten är påbörjad och insamling av material har påbörjats.

- Planering pågår om att stärka förskolebarnens rörelseglädje i samverkan med lokala idrottsföreningar.
- Nämndens uppdrag 2023 om att ordna gratis simundervisning för barn på strandbaden, ska genomföras även år 2024.
- Fritidsverksamhetens samverkansöverenskommelse med scouterna, som inneburit att över 300 barn har fått bekanta sig med friluftaktiviteter. Inom nämndens utvecklingsplan för Skärholmens fritidsgårdar, fortsätter arbetet under 2024 med att nå fler flickor och unga med funktionsnedsättning. □ Samverkan med föreningen Löparakademin, arrangör av det välbesökta Skärholmsloppet. Förvaltningens utredning om ett individuellt offentligt partnerskap (IOP) med föreningen behandlas vid nämndens sammanträde 21 mars 2024 (ärende SKHLM 2024/44).
- Personer inom LSS-verksamheter och socialpsykiatri har fått individuellt anpassade aktiviteter för att öka fysisk aktivitet. □ I samverkan med föreningen Cykelfrämjandet har fler lärt sig cykla och deltagit på ledarledda cykelutflykter. Cyklingen har inte bara gett deltagarna en ny motionsform, många har även blivit mer bekanta med sitt områdes naturnära miljöer.
- Funktionen Äldrefältare når seniorer med prova-på aktiviteter i egen regi och i samverkan med både Skärholmshallen och föreningslivet.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M) och Anne-Lie Elfvén (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Magnus Palm (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Martin Westmont (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Erik Ehres (KD), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till program för idrott, motion och friluftsliv som fokuserar på att minska de ojämlikheter som råder i förhållande till tillgång och möjligheter till rörelse. Detta ligger i linje med förvaltningens arbete med att uppnå Agenda 2030.

I stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2024 har förvaltningen under mål 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid, prioriterat arbetet med att på parklekarna och fritidsgårdarna erbjuda ett brett utbud av aktiviteter med betoning på rörelse. Exempel på aktiviteter är mini-röris, hinderbana, dans, basket och fotboll. Parklekarna fortsätter att utveckla arbetssätt för fysisk aktivitet utomhus.

Förvaltningens fritidsgård och preventiva fältteamet informerar om, motiverar och erbjuder barn och unga en mängd olika idrottsaktiviteter, särskilt i samband med skollov då organiserade aktiviteter kan utgöra en viktig skyddsfaktor. I arbetet finns även ett uppdrag att särskilt nå grupper som är underrepresenterade i idrottsoch föreningsliv så som flickor och personer med funktionsnedsättning. Alla ska ges möjlighet till delaktighet och deltagande på lika villkor.

Förvaltningens Hälsoteam erbjuder unga och vuxna med funktionsnedsättning ett varierat utbud av hälsofrämjande aktiviteter i linje med stockholmarnas fokus. Genom teamet har även förvaltningens medarbetare ökat sin kunskap och fått utbildning för att på bästa sätt stödja våra brukare till att utöva hälsofrämjande aktiviteter.

Förvaltningen erbjuder i sina verksamheter en mängd hälsofrämjande insatser för att stärka förutsättningarna för god fysisk och psykisk hälsa och en känsla av sammanhang, och jämlika relationer. Att nå och få med barn och unga i organiserade idrottsaktiviteter utgör också en viktig aspekt i arbetet med att förebygga och förhindra rekrytering av unga till kriminalitet. Genom att tillhandahålla föreningsbidrag till olika aktörer kompletteras och varieras det utbud av idrotts- och föreningsaktiviteter som förvaltningen erbjuder i sina egna verksamheter.

För att möjliggöra ökad tillgänglighet har förvaltningen under 2023 sett över parklekarnas öppettider, vilket resulterade i utökade öppettider på Högalids parklek, Stora Blecktornsparcken och Drakenbergsparken. Öppettiderna har utökats under den period där parklekarna har flest besökare. Parklekar och spontanidrottsanläggningar inom stadsdelsområdet är välbesökta och välanvända, då det kommer personer från hela staden. Förvaltningen ser en utmaning i att skapa fler ytor och anläggningar för rörelse då platsbrist råder, men ser att de ytor som finns används flitigt.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors yttrande daterat den 8 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Fysisk aktivitet förbättrar folkhälsan och minskar ojämlikheten i hälsa. Fler Stockholmare behöver utöva någon form av regelbunden fysisk aktivitet. Personer med funktionsnedsättning idrottar eller motionerar idag i mindre utsträckning än genomsnittet. Det är därför av stor vikt att staden planerar dessa verksamheter ur ett brett tillgänglighetsperspektiv så att det kommer alla Stockholmare till gagn. Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor vill därför uttrycka sitt tydliga stöd för att särskilt prioritera gruppen personer med funktionsnedsättning från 7 år.

För ett antal år sedan gjorde staden ett stort arbete med något som hette ”Tillgänglighetsprojektet”. En del av det var ett stort samråd med funktionshinderorganisationerna. I det arbetet identifierades många faktorer och konkreta tips på hur ett tillgängligt idrotts- och friluftsliv kan utformas. Det är rådets mening att det finns mycket att vinna på att låta det arbetet bli en del av kommande utformning av satsningar.

I arbetet med att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättningar att delta i idrotts- och friluftsliv behövs också ett holistiskt perspektiv. Det handlar om att det både behöver finnas en möjlighet att delta i aktiviteter – men också en reell möjlighet att ta sig till dem. Därför behöver det finnas ett perspektiv om att kringfaktorer såsom tillgången till färdtjänst också är anpassade för att möjliggöra deltagande.

I programmet lyfts flera bra målområden. Däribland både ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet. Bägge områdena är viktiga och avgörande för ett inkluderande och välfungerande idrotts-, motions- och friluftsliv. Programmet skulle dock tjäna på en ökad stringens. Om målen formuleras ur ett positivt perspektiv bör bägge områdena uttryckas som att de ska ”öka”, alternativt att bägge perspektiven formuleras som ett mål att minskas.

Rådet vill slutligen tillföra att det finns en del skärningar mellan stad och region där en välfungerande samverkan är avgörande för att skapa bättre förutsättningar för idrott och motion. Ett exempel på detta är verksamheten ”Puffa” som förut bedrevs i kommunal regi och som sedan övergått till regional regi. En konsekvens av detta blev att tillgången till tjänsten minskade för Stockholmarna.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 2 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter:

Koncernledningen instämmer i dotterbolagens remissvar. Koncernledningen menar att det är viktigt att planering av anläggningar sker i samverkan mellan berörda nämnder och bolag, vilket exempelvis sker i arbetet med det nya idrottscentret i Bromma. Koncernledningen anser, liksom programmet förespråkar, att spontanidrott är viktig och att miljön ska vara trygg och i anslutning till idrottsanläggningar och/eller parker.

Underremiss

S:t Erik Markutveckling AB:s yttrande daterat den 15 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

S:t Erik Markutveckling AB är positivt till det föreslagna programmet för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. Bolaget menar att programmet är en bra grund för

stadens arbete med folkhälsofrågor. Bolaget anser att programmet leder till samverkan mellan nämnder och bolag samt till externa aktörer, exempelvis idrottsföreningar och branschföretag.

Stockholm Business Region AB:s yttrande daterat den 21 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Business Region AB är positivt till programmet och lyfter särskilt avsnittet om betydelsen av idrottsevenemang och dess positiva effekter. Bolaget poängterar att stadens förmåga att attrahera och genomföra stora idrottsevenemang är avgörande för stadens internationella konkurrens- och attraktionskraft. Stockholm Business Region menar att programmet även kan förstärka konceptet ”City of Supporters”, en hållbar samverkan mellan staden och förenings- och näringslivet för att Stockholm ska bli en än bättre plats och attraktiv destination.

Kulturhuset Stadsteatern AB:s yttrande daterat den 21 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturhuset Stadsteatern AB är positivt till det föreslagna programmet för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 och har inga synpunkter i övrigt.

RF-SISU Stockholm

RF-SISU Stockholms yttrande daterat den 8 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Tillgång till idrottsanläggningar och andra idrottsmiljöer

Vi tycker det är positivt att programmet tydligt lyfter att Stockholm ska växa med idrott, motion och friluftsliv genom att behoven av ytor, anläggningar och grönområden alltid finns med och tillgodoses tidigt i stadsplaneringen av nya eller växande stadsdelar.

Det har länge funnits en stor anläggningsbrist och för att idrotten ska lyckas utvecklas och växa, behöver också tillgången till idrottens anläggningar och andra idrottsmiljöer öka i hela staden. Många idrottsföreningar har idag kö till sin verksamhet och med en större anläggningstillgång skulle idrotten kunna vara med och bidra till att nå många av stadens mål, med att få fler fysiskt aktiva. Det är också viktigt att staden ska verka för att fortsätta bidra till arbetet med regional samverkan, för att behålla och öka utbudet för idrotter med färre antal utövare samt för verksamhet för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Det är bra att det ska finnas nära tillgång till natur för utövande av friluftsliv, men viktigt att också se friluftsidrotternas utmaningar att verka i staden. I den rapport som togs fram av Sweco på uppdrag av RF-SISU Stockholm 2023, om hur friluftsidrotterna kan verka och växa i en storstadsmiljö finns bra förslag på vad som behövs göras för att skapa bra förutsättningar och få fler aktiva, bland annat:

- Bredda synen på vad som är en ”idrottsanläggning”.

- Utöka den regionala samverkan för att uppnå möjligheten för friluftsidrotterna att verka och växa i vår region.
- Se hur samlokalisering och ett skapande av ”hubbar” för friluftsidrott och -liv kan skydda mark och ändå göra den tillgänglig som idrottsarena.
- Se till att regelverk och föreskrifter för naturvårdsområden och -reservat inte förhindrar friluftsliv och friluftsidrotter att verka där

Stöd till föreningsidrotten

Enligt programmet ska det avsättas särskilda resurser för exempelvis parasporten samt verksamhet för tonårsflickor och ungdomar från socioekonomiskt svagare områden. RF-SISU Stockholm vill lyfta fram att det är viktigt att tänka långsiktigt och att det ordinarie föreningsstödet behöver öka för att föreningarna ska kunna utveckla sin verksamhet. Vidare finns det ett uppdrag att staden ska öka simkunnigheten bland medborgarna, där ser vi gärna samverkan med simidrottsföreningarna.

Elitidrott

Det är mycket positivt att staden ska underlätta, där så är möjligt, så att ungdomar i åldern 16- 20 år som vill satsa på sin idrott ska kunna göra det. Tidigare studier har visat att det kan vara svårt att vara elitidrottare i Stockholmsregionen. Specialidrottsdistriktsförbunden i Stockholm vittnar om att många elitidrottare väljer att flytta till andra städer, där förutsättningarna är bättre. Elitidrotten är betydande för samhället på många olika sätt, inte minst en sammanhållande och positiv kraft i en osäker omvärld. Det behövs till detta program, att det tas fram en tydlig strategi för hur elitidrotten ska kunna utvecklas i Stockholm. Vi ser att en avgörande faktor är att det byggs anläggningar där elitidrotten kan verka. Det behövs arenor för evenemang både för bredd- och elitidrotten som kan tillgodose en mångfald av evenemang för olika idrotter.

Organiserad motion och idrott för alla

I programmet står det: att föreningslivet aktiverar en stor del av stadens barn och unga, men i högstadie- och gymnasieåldrarna minskar deltagandet i föreningslivet markant och många önskar istället aktivera sig på andra sätt. Här behöver staden möta upp med Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 15 (28) organiserad verksamhet som passar olika målgrupper, både i egen regi och i samverkan med andra aktörer.

RF-SISU Stockholm tror att föreningsidrotten skulle kunna aktivera och behålla många av dessa ungdomar som väljer att sluta, om förutsättningarna för att bedriva verksamheten var bättre. Idrotten har ofta inte tillgång till tillräckligt med tider samt ändamålsenliga idrottsanläggningar, vilket bland annat gör att många ungdomar tvingas träna mycket sent, eller har långa resvägar till träningen. Detta skapar en situation som kan göra att livspusslet med skola och fritidsaktiviteter inte går ihop.

Många idrottsföreningar har en ambition att bredda sin verksamhet, nå nya målgrupper och erbjuda nya träningsformer. Det kan vara mycket svårt eftersom de träningstider som finns ofta går till redan befintlig verksamhet. Nya motionsalternativ skulle kunna locka fler ungdomar att röra på sig. Därför anser vi att det är en angelägen fråga, att det från staden tas fram strategier som bidrar till att föreningslivet får möjlighet att växa.

Reservationer m.m.

Idrottsnämnden

Reservation av Mikael Peterson (C), Anna Cederschiöld Stuart m.fl. (alla M) och Hanna Wistrand (L) se Reservationer m.m

1. Att i första hand återremittera programmet.
2. Att i andra hand avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028. 3)
3. Att därutöver anföra:

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar i första hand på att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största

utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till

stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till "Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig". Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Stockholm stads program för idrott, är ett stadsövergripande program för att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Programmet omfattar från i år även motion och friluftsliv. Dessa två grupper är till stora delar bärande när det gäller fritidsaktiviteter i allmänhet, det är därför viktigt att hela staden likvärdigt omfattas av de satsningar som görs.

För att programmet även ska få ett brett genomslag och nå grupper som idag har en låg fysisk aktivitetsnivå behöver det säkerställas att kulturella normer inte hämmar

från att delta i tillgängliga aktiviteter. Information om vilka rättigheter och skyldigheter alla medborgare omfattas av behöver tydligt förmedlas av staden.

Det finns i det närmaste oändligt många möjligheter att idrotta, motionera eller leva friluftsliv i Stockholm med omgivning. Det råder dock betydande underskott på specialidrottshallar och träningsytor för ett flertal sporter, vilket är tidskrävande att kompensera för då processen för nybyggnation är väldigt lång. Därför behöver nyttjandet av befintliga anläggningar effektiviseras och tillfälliga lösningar tas fram när så är möjligt. Funktionaliteten för stadens många utomhusanläggningar kan också höjas genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamhet för skolor, öppna förskolor, parklekar samt förskoleklasser ska bidra till att stimulera barn till rörelse och lek, utomhusmiljöernas utformning och storlek är då mycket viktiga egenskaper för att stimulera till lek och rörelse.

Trots stadens många möjligheter till idrott så finns även blinda fläckar. Möjligheten att utöva motorsport är nästan obefintlig, ljudnivåer och avgasutsläpp har tidigare varit legitima skäl att hålla dörren stängd, men nu med den elektrifiering som motorsporten genomgår så försvinner dessa hinder och för motorsporten som historiskt sett lockat så många unga och vuxna öppnas nya framtida möjligheter.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Johan Kling (C), Per Rosencrantz m.fl. (alla M) och Christina Tufvesson (L)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024- 2028 kommer med ett antal substantiella såväl som processrelaterade brister. Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede och beklagar att så inte blev fallet.

Arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde ”Inkludera fysisk aktivitet som en del i relevanta arbetsmarknadsprogram” påverkas i hög grad av den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna – den rådande bristen på idrottsanläggningar i vår stad. Våra föreningar har trots otaliga barn och ungdomar i sina köer svårt att låta fler ta steget in i sina verksamheter då bristen på anläggningar leder till att lämpliga tider inte kan erbjudas. Idrottens roll i att engagera stockholmare, särskilt unga, i föreningslivet får inte förringas, särskilt då ideella krafter är en förutsättning för att erbjuda organiserad idrott och rörelse som motsvarar efterfrågan.

Ett aktivt idrotts- och föreningsliv kan också bli en bra samarbetspartner för framtiden för att hitta fler kvalitativa och viktiga feriearbeten under sommarmånaderna i form av ungdomsledare på läger. Att jobba som ungdomsledare är inte bara ett sommarjobb utan också en möjlighet att bli en positiv förebild för många barn som deltar i sommaraktiviteten.

Slutligen anser vi att den prioriterade målgruppen med låg socioekonomisk status bör inkludera barn från 7 års ålder istället för från 13 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng i en allt yngre ålder. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Ett aktivt idrotts- och föreningsliv kan bidra till att hålla barn borta från kriminalitet, men då är tidiga insatser avgörande

Särskilt uttalande av Ann-Christine Carlberg (SD)

Stockholm stads program för idrott, är ett stadsövergripande program för att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Programmet omfattar från i år även motion och friluftsliv. Dessa två grupper är till stora delar bärande när det gäller fritidsaktiviteter i allmänhet, det är därför viktigt att hela staden likvärdigt omfattas av de satsningar som görs.

För att programmet ska få ett brett genomslag och nå grupper som idag har en låg fysisk aktivitetsnivå behöver det säkerställas att information om vilka rättigheter och skyldigheter alla medborgare omfattas av tydligt kommuniceras ut av staden.

Det finns i det närmaste oändligt många möjligheter att idrotta, motionera eller leva friluftsliv i Stockholm med omgivningar. Det råder dock betydande underskott på specialidrottshallar och träningsytor för ett flertal sporter, vilket är tidskrävande att kompensera för då processen för nybyggnation är väldigt lång. Därför behöver nyttjandet av befintliga anläggningar effektiviseras och tillfälliga lösningar tas fram när så är möjligt. Funktionaliteten för stadens många utomhusanläggningar kan också höjas genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar ska bidra till att stimulera barn till rörelse och lek, utomhusmiljöernas utformning och storlek är då mycket viktiga. Skolplikten medför både ett ansvar och en möjlighet för skolorna att genom såväl teori som aktiviteter påverka barnens kunskap om och inställning till fysisk aktivitet som grundläggande för en god mental hälsa och kroppsligt välmående.

Trots stadens många möjligheter till idrott så finns även blinda fläckar. Möjligheten att utöva motorsport är nästan obefintlig, ljudnivåer och avgasutsläpp har tidigare varit legitima skäl att hålla dörren stängd, men nu med den elektrifiering som sporten genomgår så försvinner dessa hinder och för motorsporten som historiskt sett lockat så många unga och vuxna öppnas nya möjligheter som staden bör bejaka.

Exploateringsnämnden

Reservation av Svante Linusson (C) och Dennis Wedin m.fl. (alla M)

Svante Linusson (C) med stöd av Dennis Wedin m.fl. (alla M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 bringar såväl substantiella som processuella brister. Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede och beklagar att så inte blev fallet.

Vi håller med kontoret om att målkonflikter tidigt bör finnas i åtanke när stadens mark ska fördelas. Markytan i Stockholm är ingen ändlös resurs, men bristen på idrottsanläggningar i staden är skriande och utgör idag den enskilt största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stadens invånare. Behovet av ändamålsenliga klubblokaler och tillhörande faciliteter är också en nödvändighet för att främja de synergieffekter idrotts- och föreningslivet medför för stadens invånare, och bör också tas i beaktning. Några av de ansvarsområden som Exploateringsnämnden föreslås ansvara för finner vi otydliga, och ser gärna att de förtydligas. Gällande underlättande för föreningsverksamhet i vattennära lägen kan nämnden inom ramen för markanvisningar proaktivt skapa förutsättningar för simskolor, kajakklubbar och bastusällskap.

Vi välkomnar att kontoret uppmärksammar att ett samarbete över kommungränserna är nödvändigt för att säkerställa behoven för idrotter med ett större upptagningsområde, där anpassade lokaler eller ytor kan vara svåra att finna i delar av eller hela staden. Gällande nämndens föreslagna ansvarsområde Planläggande av gång- och cykelvägar för att främja aktiv transport ser Centerpartiet gärna en konkretisering där gång- och cykelvägar i planeringsarbete i högsta möjliga mån ska hållas gena dess funktion som transport bör prioriteras över rekreation.

Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Exploateringsnämnden bör vid projektering inför nybyggnation av skolor kravställa att utformningen möjliggör för externa aktörer att nyttja lokalerna efter skoltid.

Slutligen anser vi att den prioriterade målgruppen med låg socioekonomisk status bör inkludera barn från 7 års ålder istället för från 13 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng i en allt yngre ålder. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Ett aktivt idrottsliv kan bidra till att hålla barn borta från kriminalitet, men då är tidiga insatser avgörande.

Särskilt uttalande av Anders Edin (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Fastighetsnämnden

Reservation av Henrik Virro m.fl. (alla M) och Frank Hojem (C)

Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (alla M) och Frank Hojem (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är tyvärr behäftat med såväl substantiella som processuella brister. Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede. Fastighetskontoret genomför redan idag jämställdhetsanalyser vid alla större ny- och reinvesteringar där det bedöms

betydelsefullt. Vi instämmer därför i fastighetskontorets synpunkter om att det varken är praktiskt eller ekonomiskt investering, då kontoret driver en mycket stor mängd idrottsprojekt, både stora som små.

Utöver ovan har vi ett par mer generella medskick till programmet:

Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Stadsbyggnadsnämnden bör vid planläggning och nybyggnation av skolor kravställa att utformningen möjliggör för externa aktörer att nyttja lokalerna efter skoltid.

Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse behöver kompletteras med formuleringar som både tydliggör och underlättar för externa aktörer att medverka i utbyggnaden av idrottsanläggningar. Investeringsbehovet är omfattande och Stockholms stad har inte varken resurserna eller förmågan att ensam bygga ikapp anläggningsbristen. Det är därför helt nödvändigt med ett utökat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Det skulle bidra till såväl en ökad mångfald som kostnads- och riskdelning för staden, samtidigt som viktiga idrottsanläggningar kan komma idrotten till del.

Slutligen anser vi att den prioriterade målgruppen med låg socioekonomisk status bör inkludera barn från 7 års ålder istället för från 13 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng i en allt yngre ålder. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Ett aktivt idrottsliv kan bidra till att hålla barn borta från kriminalitet, men då är tidiga insatser avgörande.

Reservation av Hansi Karppinen (L)

Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Vi anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men programmet förväntades att godkännas i idrottsnämnden utan vidare, vilket är oacceptabelt. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede. Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp.

Fastighetskontoret genomför redan idag jämställdhetsanalyser vid alla större ny- och reinvesteringar där det bedöms betydelsefullt. Vi instämmer därför i fastighetskontorets synpunkter om att det varken är praktiskt eller ekonomiskt investering, då kontoret driver en mycket stor mängd idrottsprojekt, både stora som små.

Utöver ovan har vi ett par mer generella medskick till programmet:

Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Stadsbyggnadsnämnden bör vid planläggning och nybyggnation av skolor kravställa att utformningen möjliggör för externa aktörer att nyttja lokalerna efter skoltid.

Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse behöver kompletteras med formuleringar som både tydliggör och underlättar för externa aktörer att medverka i utbyggnaden av idrottsanläggningar. Investeringsbehovet är omfattande och Stockholms stad har inte varken resurserna eller förmågan att ensam bygga ikapp anläggningsbristen. Det är därför helt nödvändigt med ett utökat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Det skulle bidra till såväl en ökad mångfald som kostnads- och riskdelning för staden, samtidigt som viktiga idrottsanläggningar kan komma idrotten till del.

Slutligen anser vi att den prioriterade målgruppen med låg socioekonomisk status bör inkludera barn från 7 års ålder istället för från 13 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng i en allt yngre ålder. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Ett aktivt idrottsliv kan bidra till att hålla barn borta från kriminalitet, men då är tidiga insatser avgörande.

Förskolenämnden

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (alla M) och Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar på återremiss och det grundas i huvudsak av följande:

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste

prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Vi vill lyfta vikten av att det i programmet förtydligas att verksamhet specifikt för flickor kan få finnas, men inte med det huvudsakliga syftet att inte beblanda sig med pojkar. Vi delar ambitionen att nå de målgrupper som idag idrottar och motionerar i mindre utsträckning, såsom exempelvis unga flickor i ytterstadsområden. Men vi vill samtidigt framhäva att det även finns pojkar som slås ut när elitismen får prägla pojklagen inom idrotten. Det behövs verksamhet även för dessa pojkar som annars inte rör på sig i tillräcklig utsträckning.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. En del av lösningen på bristen av idrottsytor är att använda tillgängliga skolans idrottshallar i väsentligt större utsträckning än idag.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca 2 år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart, för hur ska vi annars veta om vi gjort rätt?

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socioekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera dessa barn i riskzon. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga idrottar och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Särskilt uttalande av Linnéa Vinge (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har

historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Kulturnämnden

Reservation av Niclas Peyron (L) och Kristina Lutz m.fl. (alla M)

Niclas Peyron (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) föreslår att nämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut, och anför därutöver följande:

Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi vill att kommunstyrelsen återremitterar ärendet till idrottsnämnden och det grundas i huvudsak av följande:

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Vi vill lyfta vikten av att det i programmet förtydligas att verksamhet specifikt för flickor kan få finnas, men inte med det huvudsakliga syftet att inte beblanda sig med pojkar. Vi delar ambitionen att nå de målgrupper som idag idrottar och motionerar i mindre utsträckning, såsom exempelvis unga flickor i ytterstadsområden. Men vi vill samtidigt framhäva att det även finns pojkar som slås ut när elitismen får prägla pojklagen inom idrotten. Det behövs verksamhet även för dessa pojkar som annars inte rör på sig i tillräcklig utsträckning.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca 2 år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande

programmet Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart, för hur ska vi annars veta om vi gjort rätt?

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socioekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera dessa barn i riskzon. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga idrottare engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottare. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD)

Vi ser positivt på att personer med funktionsnedsättning från 7 år identifieras som en prioriterad grupp. Vi önskar dock att programmet förtydligar vikten av utbildning inom NPF och andra funktionsnedsättningar för de aktörer som organiserar idrott, motion och andra fritidsaktiviteter. De tre fokusområden som lyfts är centrala för att öka och främja rörelse men vi önskar konkreta förslag på hur målgruppen personer med funktionsnedsättning ska nås. Vi efterfrågar även kompletterande skrivningar om hur staden planerar att erbjuda fler grupper för parasport inom olika idrotter.

Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för

nya anläggningar tar lång tid vilket gör att det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Utomhusanläggningarnas funktionalitet kan förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper och personer med funktionsnedsättning.

Stadens verksamheter i form av skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på dessa verksamheters utomhusmiljöer är avgörande för att uppmuntra till fysisk aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och fysiskt välmående. Att utöka möjligheterna till rörelse i anslutning till skoldagens start och slut ser vi som mycket positivt.

Vi vill lyfta möjligheten att använda sig av skolornas befintliga idrottslokaler i så stor utsträckning som möjligt. Dels som en kostnadseffektiv lösning men även för att minska behovet av förflyttning och på så sätt öka tillgängligheten och incitamenten för att delta i aktiviteterna. Vi förutsätter att även barn och unga med funktionsnedsättning inkluderas i förvaltningens planer för att nå även denna prioriterade målgrupp.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation av Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C)

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att avslå Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028, samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan. Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för

att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas. Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottare. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer.

Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026, även utrymmen för spontanidrott, lek och friluftsliv måste tas med i stadsplaneringen då detta utgör en viktig del, i synnerhet för de yngre. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende,

under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till "Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig". Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (alla S) och Deniz Butros m.fl. (alla V)

Vi ser positivt på att staden får ett program för idrott, motion och friluftsliv. Nära tillgång till natur och anläggningar för idrott och motion ger goda möjligheter till idrott, motion och friluftsliv. Det gör att stockholmare i alla åldrar kan leva ett friskare och längre liv där jämställdheten ökar och ojämlikheterna i hälsa minskar.

I förslaget till program står det att stadens idrottsanläggningar ska lämna så litet avtryck på miljön och klimatet som möjligt samt att idrottsanläggningar och idrottsverksamhet i staden ska bidra till en giftfri miljö och en minskad klimatpåverkan genom en effektiv energianvändning, miljöanpassad vägtrafik samt en hållbar hantering av avfall, plast och kemikalier. Det gläder oss att miljö- och klimatfrågorna lyfts tydligt i programmet.

Hållbarhetskraven skulle dock kunna förtydligas något ytterligare. Den miljöbelastning som uppkommer i samband med idrottsevenemang och träningsanläggningar kan minska exempelvis genom att en större andel av både idrottsutövande och publik reser med hållbara trafikslag till träningar och evenemang. Tydliga åtgärdsförslag kring exempelvis hur arrangören kan arbeta för att underlätta resor med lägre klimatbelastning, undvika engångsartiklar, minskat matsvinn med mera återfinns i stadens Guide för hållbara evenemang som antogs år 2020. Programmet skulle kunna hänvisa till guiden eller kompletteras med en del av förslagen.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan

utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Servicenämnden

Reservation av Anette Hellström m.fl. (alla M)

1. Att avstyrka förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
2. Att yttra att programmet bör omarbetas
3. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi anser att idrottsförvaltningen ska omarbeta programmet och återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan. Den rödgröna majoriteten har hanterat processen i idrottsnämnden kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring har skett med oppositionen innan programmet togs fram. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat

val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är stadens förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet.

Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas. I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på stadens idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottare. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på

programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Socialnämnden

Reservation av Kristin Jacobson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin m.fl. (alla M).

1. att delvis avslå programmet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar på återremiss och det grundas i huvudsak av följande:

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Vi vill lyfta vikten av att det i programmet förtydligas att verksamhet specifikt för flickor kan få finnas, men inte med det huvudsakliga syftet att inte beblanda sig med pojkar. Vi delar ambitionen att nå de målgrupper som idag idrottar och motionerar i mindre utsträckning, såsom exempelvis unga flickor i ytterstadsområden. Men vi vill samtidigt framhäva att det även finns pojkar som slås ut när elitismen får prägla pojklagen inom idrotten. Det behövs verksamhet även för dessa pojkar som annars inte rör på sig i tillräcklig utsträckning.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. En del av lösningen på bristen av idrottsytor är att tillgängliga skolors idrottshallar i väsentligt större utsträckning än idag.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp.

Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca 2 år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart, för hur ska vi annars veta om vi gjort rätt?

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socioekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera dessa barn i riskzon. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet. Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga idrottare engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

Vi ser positivt på att personer med funktionsnedsättning från 7 år identifieras som en prioriterad grupp. Vi önskar dock att programmet förtydligar vikten av utbildning inom NPF och andra funktionsnedsättningar för de aktörer som organiserar idrott och

motion. De tre fokusområden som lyfts är centrala för att öka och främja rörelse men vi önskar konkreta förslag på hur målgruppen personer med funktionsnedsättning ska nås. Tillgängliga lokaler och idrottsytor är av stor vikt, dock räcker inte detta för att nå alla personer i den prioriterade gruppen. Vi efterfrågar även kompletterande skrivningar om hur staden planerar att erbjuda fler grupper för parasport inom olika idrotter.

Ersätтарыttrande av Maurice Forslund (KD)

Maurice Forslund (KD) ställer sig bakom Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma yrkande.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (alla M) och Björn Ljung (L)

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är tyvärr behäftat med såväl substantiella som processuella brister. Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede.

Vi håller med kontoret om att de områden som stadsbyggnadsnämnden ansvarar för är otydliga välkomnar vissa förtydliganden, specifikt att gång- och cykelvägar ska vara gena. Att underlätta för föreningsverksamhet i vattennära lägen är otydligt, men bör inte strykas utan tvärtom konkretiseras. Inom ramen för detaljplanering och lovgivning kan nämnden proaktivt skapa förutsättningar för simskolor, kajakklubbar och bastusällskap. Vi vänder oss också emot kontorets förslag att helt stryka idrotts- och motionsanläggningar från ansvarsområden. Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Det bör stå klart och tydligt att stadsbyggnadsnämnden har ett ansvar i anläggningsfrågan.

Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Stadsbyggnadsnämnden bör vid planläggning och nybyggnation av skolor kravställa att utformningen möjliggör för externa aktörer att nyttja lokalerna efter skoltid.

Slutligen anser vi att den prioriterade målgruppen med låg socioekonomisk status bör inkludera barn från 7 års ålder istället för från 13 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras

in i kriminella gäng i en allt yngre ålder. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Ett aktivt idrottsliv kan bidra till att hålla barn borta från kriminalitet, men då är tidiga insatser avgörande.

Ersätтарыttrande av Mikael Furtenbach (KD)

Mikael Furtenbach (KD) instämmer i förslag från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (alla M), Sara Svanström (L) och Markus Berensson (C)

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Sara Svanström (L) och Markus Berensson (C) föreslår att nämnden beslutar att avslå Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028, samt att därutöver anföra följande:

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan. Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Detta trots att det saknas vissa centrala delar. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Exempelvis framgår det inte av programmet att anläggningsbristen är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Något som det tidigare programmet innehöll.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socioekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Av erfarenhet vet vi att barn dras

in i kriminella gäng tidigt i livet. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Barn och unga idrottar och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Vi vill vidare särskilt lyfta behovet av utrymmen för spontanidrott, lek och friluftsliv. Dessa måste tydligare tas med i stadsplaneringen och tas med i beaktande både vad gäller utveckling av befintliga grönområden och när det kommer till att skydda skogs- och parkmark från exploatering. Att tillfälliga idrottsytor bör anordnas på platser som är i ett tidigt exploateringsläge är en åtgärd vi starkt menar är en nödvändighet för att råda bukt på den akuta anläggningsbristen i staden, och det är positivt att kontoret överensstämmer i den uppfattningen. Vi ser gärna att Trafikkontoret tillsammans med relevanta fackförvaltningar snarast påbörjar arbetet med att identifiera lämpliga ytor för ändamålet.

I förslaget till program står det att stadens idrottsanläggningar ska lämna så litet avtryck på miljön och klimatet som möjligt samt att idrottsanläggningar och idrottsverksamhet i staden ska bidra till en giftfri miljö och en minskad klimatpåverkan genom en effektiv energianvändning, miljöanpassad vägtrafik samt en hållbar hantering av avfall, plast och kemikalier. Här behöver hållbarhetskraven förtydligas. Mycket innefattas i stadens Guide för hållbara evenemang. Men för att kunna bidra till minskad klimatpåverkan vill vi avslutningsvis återigen trycka på behovet av laddinfrastruktur och elektrifiering.

Vi positiva till trafikkontorets svar på remissen avseende att främja cykelvanor hos kvinnor och barn från socioekonomiskt svagare områden. Men alla har inte möjligheten att cykla – människor med en funktionsnedsättning måste även prioriteras och hur deras möjligheter att ta sig till och från idrott och rekreation. Därför vill vi att i nämndens remiss till programmet för idrott, motion och friluftsliv lyfta trafikkontorets ansvar i att tillgängliggöra framkomligheten för människor med funktionsnedsättning. Gällande nämndens föreslagna ansvarsområde Planläggande av gång- och cykelvägar för att främja aktiv transport, ser vi gärna en konkretisering att gång- och cykelvägar i planeringsarbetet.

Särskilt uttalande av Anders Lindman (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs. För att

programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

Destiny Zandi Lindgren (KD) instämmer i förslag till beslut från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Utbildningsnämnden

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (alla M), Jan Jönsson (L) och Claes Nyberg (C)

1. Att överlämna följande beslut till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Att kommunstyrelsen ger idrottsförvaltningen i uppdrag att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt att mäta och följa upp de utsatta målen.
3. Att därutöver anföra:

Centerpartiet, Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både

framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar på återremiss och det grundas i huvudsak på följande:

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är de förbund och föreningar som är verksamma i vår stad och region som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här nya programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med idrottsverksamheterna för att ge ett långsiktigt hållbart resultat.

Vi vill lyfta vikten av att det i programmet förtydligas att verksamhet specifikt för flickor kan få finnas, men inte med det huvudsakliga syftet att inte beblanda sig med pojkar. Vi delar ambitionen att nå de målgrupper som idag idrottar och motionerar i mindre utsträckning, såsom exempelvis unga flickor i ytterstadsområden. Men vi vill samtidigt framhäva att det även finns pojkar som slås ut när elitismen får prägla pojklagen inom idrotten. Det behövs verksamhet även för dessa pojkar som annars inte rör på sig i tillräcklig utsträckning.

Programmet har även över lag ett föreensidigt fokus på den organiserade föreningsidrotten där även andra former av motion eller friluftsliv ger rörelse och utveckling för barn och ledare där dessa passar bättre för individ, plats och sammanhang. Ett utvecklat program behöver hitta en bättre balans grundad i en mer utförlig analys än i befintligt skick.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar programmet ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. En del av lösningen på bristen av idrottsytor är att använda tillgängliga skolans idrottshallar i väsentligt större utsträckning än idag. Och på den punkten visar inte programmet på en höjd ambition att nå maximal tillgänglighet.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagande parter måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än det nya men även det hade brister i möjligheten att utvärdera/följa upp som borde täppas till nu. Det var också den främsta kritiken mot det nu gällande programmet i de workshops som staden höll.

Vi önskar även att åldern på den prioriterade målgruppen ”socioekonomisk status” ändras från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella

miljöer tidigt i livet. 13 år är därför alldeles för sent att börja prioritera dessa barn i riskzon. Överallt annars betonas vikten av tidiga insatser, och det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som föreningslivet redan är rustat för då det ligger inom deras ordinarie verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella miljöer, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga och deras ledare idrottar och engagerar sig främst i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet. Ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen bara mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga nya lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

Programmet använder andel som nyckeltal i stället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är felriktat då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för endast andelen. Ett positivt utfall ur jämställdhetssynpunkt skulle med föreslagen skrivning nås om antalet killar minskade som använder en idrottsanläggning, vilket i sig står i motsats till målet om fler barn rörelse. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv och på så sätt utjämna även andelarna. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt och vara möjliga att följa upp.

Särskilt uttalande av Linnéa Vinge (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs. För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan

utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Äldrenämnden

Reservation av Hugo Laigar m.fl. (alla M), Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C)

Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra:

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas och bli mer operativt än sin nuvarande form.

Vi vill framhålla vikten av att idrotten och möjligheten till rekreation och rörelse är tillgänglig för stockholmarna, oavsett vilka förutsättningar man har. För den som är äldre ger möjligheten till motion högre livskvalitet och vi instämmer i att programmet är bristfälligt avseende hur hela befolkningen ska komma i rörelse. Vi menar att det behövs ett aktivt samarbete med idrottsrörelsen och frivilligorganisationer för att

kunna erbjuda aktiviteter som passar olika åldrar, intressen och förutsättningar. Men det är inte bara organiserade aktiviteter som är av vikt för en befolkning i rörelse utan möjligheten till spontan motion måste också prioriteras. Det förutsätter att den offentliga miljön är tillgänglig även för de som är äldre.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Louise Minnhagen (L)

Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024- 2028 har brister i såväl framtagandet av programmet som i programmets innehåll. Programmet behöver ses över i samverkan med idrottsrörelsen och innehålla tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de uppsatta målen. Anledningarna är följande: Ett program som utgår ifrån - och ger direktiv till - idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna, är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljnings- och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste det vara kristallklart vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden för att få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, utan istället generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga idrottare engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet. Ändå föreslås insatser som endast kan personal, eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall

motverkas. I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Det viktiga borde vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen man utgår ifrån, skulle det kunna vara positivt ur jämställdhetssynpunkt att antalet killar minskar på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ökar inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Särskilt uttalande av Johan Duvdal (C)

Centerpartiet intar alltid en positiv position när det kommer till idrott, motion och friluftsliv, inte minst när det kommer till vår yngre generation. Vi kan också se och uttrycka en oro för att föreningslivet inom det ovannämnda allt för ofta inte når alla barn och ungdomar på det sätt som Centerpartiet alltid önskar. Segregationen inom området är stort och vi uppskattar programmets syfte att nå en lösning på detta med de fokusområden som beskrivs i planen.

Centerpartiet önskar göra ett tillägg och undrar varför inte grundskolans idrottsundervisning får större plats i detta program. I grundskolans timplan skall 600 timmar förläggas på idrottsundervisning. Det är lika mycket som exempelvis grundskolan skall lägga på de naturorienterande ämnena. Skolinspektionen har tydliggjort stora brister hos huvudmännen och den idrottsundervisning som faktiskt bedrivs. Brister i allt från närvaron till lektionerna och under lektionstid, liksom hur väl egentligen eleverna känner till syftet med själva undervisningen ifråga. Allvarliga brister och vissa brister som faktiskt en stor majoritet av huvudmännen har. I fokusområde 1 i det föreslagna programmet går att läsa "en aktiv skola, handlar om att skolan är en av de viktigaste arenorna för att stimulera fler barn och ungdomar till fysisk aktivitet. Staden ska ta initiativ till att utveckla fler organiserade idrotts- och motionsaktiviteter i direkt anslutning till skoldagens start eller slut."

Centerpartiet önskar ett tillägg med fokus på att också höja kvalitén i den befintliga idrottsundervisningen för att på det viset nå en lösning på de brister som exempelvis Skolinspektionen sedan länge lyft. Men också för att närma oss en lösning på otaliga forskningsrapporter som lyfter just närvaroproblematiken i ämnet idrott och hälsa.

Centerpartiet hoppas med denna skrivelse att programmet utvecklas för att närma sig detta problem och skapar resurser för kvalitetsutveckling av befintlig idrottsundervisning i grundskolan. I syftet för ämnet "Idrott och hälsa" går att läsa

"Undervisningen i ämnet idrott och hälsa ska syfta till att eleverna utvecklar allsidiga rörelseförmågor och intresse för att vara fysiskt aktiva och vistas i naturen." Källa: Skolverket

För Centerpartiet blir detta tillägg ett viktigt tillägg för att dels höja kvalitén i skolan men också för att verkligen få barn och ungdomar till ett aktivt friluftsliv, med idrott

och motion i fokus. Ett tillägg som kanske kan få störst effekt för att uppnå programmets verkliga syfte.

Särskilt uttalande av Findel Madison (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt.

Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Stefan Holm (C), Peter Backlund (L) och Henrik Virro m.fl (alla M)

1. Att delvis godkänna kontorets förslag till beslut
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har många brister, både vad gäller framtagande och innehåll.

Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar samt tydliga indikatorer, vilket gör att det inte går att följa upp. Vi hade även önskat att idrottsrörelsen involverats i ett tidigare skede.

Den rödgröna majoriteten har skött processen med framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Vi saknar förankringsprocessen tillsammans med oss i oppositionen under programmets framväxt. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst eftersom vi menar att det saknas centrala delar i det nuvarande förslaget. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfällig. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram i kommunfullmäktige. En bred remissrunda är helt nödvändig för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med idrottsverksamheten och friluftslivet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där föreningarna inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten. Därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja

utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

I vår stadsdel vill vi se en satsning på mindre idrottsplatser som exempelvis basketgrenen 3x3 som även kommer vara OS-gren i sommar-OS i Paris. Idrottsytorna kan utvecklas på redan asfalterade ytor.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör det svårt att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft.

Vi önskar även att man ändrar åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Överallt talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom fungerar för föreningslivet i staden.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har negativ effekt för föreningslivets utveckling. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som bara kan genomföras av mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet, snarare än andelen, tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar blev färre på en idrottsanläggning, eftersom

andelen tjejer därmed skulle öka. Stadens mål ska inte vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer.

Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill och kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Hassan Jama (V), Kristina Öberg m.fl. (alla S) och Peter Dannqvist (MP)

Stockholm är en fantastisk stad för idrott, motion och friluftsliv med nära tillgång till natur och tillgängliga anläggningar för idrott och motion. Genom att erbjuda meningsfulla och engagerande idrottsaktiviteter kan vi skapa en tryggare och mer inkluderande miljö för våra ungdomar, samtidigt som vi främjar folkhälsan. Idrotten kan inte minst användas som ett lokalt verktyg för att motverka den organiserade brottsligheten och därigenom att hindra rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng.

Vi välkomnar därför det ändringsförslag som lyder: *”Eftersom kriminaliteten kryper sig längre ned i åldrarna finns det anledning att arbeta specifikt gentemot yngre barn för att få in dem tidigt i idrottsrörelsen.”*

Vi ser dock gärna att ett förtydligande om att det därför är särskilt viktigt att detta arbete ges förutsättningar att bli verklighet i stadens utsatta områden. Det, i sin tur, förutsätter – precis som programmet pekar på – att lokaler och andra anläggningar för idrott blir fler och att fler platser för spontanidrott skapas. Därutöver är det av stor vikt att staden ger möjlighet för samarbete med polisen i idrottsaktiviteter och erbjuder stöd och resurser för idrottsledare och tränare. Stöd och resurser med fokus på trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD)

Vi ser positivt på att personer med funktionsnedsättning från 7 år identifieras som en prioriterad grupp. Vi önskar dock att programmet förtydligar vikten av utbildning inom NPF och andra funktionsnedsättningar för de aktörer som organiserar idrott och motion. De tre fokusområden som lyfts är centrala för att öka och främja rörelse men vi önskar konkreta förslag på hur målgruppen personer med funktionsnedsättning ska nås. Tillgängliga lokaler och idrottsytor är av stor vikt, dock räcker inte detta för att

nå alla personer i den prioriterade gruppen. Vi efterfrågar även kompletterande skrivningar om hur staden planerar att erbjuda fler grupper för parasport inom olika idrotter.

Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid vilket gör att det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Utomhusanläggningarnas funktionalitet kan förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper och personer med funktionsnedsättning.

Stadens verksamheter i form av skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen även inom motorsportområdet.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (alla M), Rikard Werge (L) och Christer Eriksson (C)

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra:

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta vem som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen "socialekonomisk status" från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottar och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer

ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta - Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende. Programmet bör även kompletteras med hur dialog med utbildningsförvaltningen ska gå till för att säkra att skolornas lokaler på ett effektivt sätt kan användas för idrottsändamål.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Stockholm stads program för idrott, är ett stadsövergripande program för att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Programmet omfattar från i år även motion och friluftsliv. Dessa två grupper är till stora delar bärande när det gäller fritidsaktiviteter i allmänhet, det är därför viktigt att hela staden likvärdigt omfattas av de satsningar som görs.

För att programmet ska få ett brett genomslag och nå grupper som idag har en låg fysisk aktivitetsnivå behöver det säkerställas att information om vilka rättigheter och skyldigheter alla medborgare omfattas av tydligt kommuniceras ut av staden.

Det finns i det närmaste oändligt många möjligheter att idrotta, motionera eller leva friluftsliv i Stockholm med omgivningar. Det råder dock betydande underskott på specialidrottshallar och träningsytor för ett flertal sporter, vilket är tidskrävande att kompensera för då processen för nybyggnation är väldigt lång. Därför behöver nyttjandet av befintliga anläggningar effektiviseras och tillfälliga lösningar tas fram när så är möjligt. Funktionaliteten för stadens många utomhusanläggningar kan också höjas genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper. Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar ska bidra till att stimulera barn till rörelse och lek, utomhusmiljöernas utformning och storlek är då mycket viktiga. Skolplikten medför både ett ansvar och en möjlighet för skolorna att genom såväl teori som aktiviteter påverka barnens kunskap om och inställning till fysisk aktivitet som grundläggande för en god mental hälsa och kroppsligt välmående.

Trots stadens många möjligheter till idrott så finns även blinda fläckar. Möjligheten att utöva motorsport är nästan obefintlig, ljudnivåer och avgasutsläpp har tidigare varit legitima skäl att hålla dörren stängd, men nu med den elektrifiering som sporten genomgår så försvinner dessa hinder och för motorsporten som historiskt sett lockat så många unga och vuxna öppnas nya möjligheter som staden bör bejaka.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Anette Hellström m.fl. (alla M), Inger Swahn (L) och Henrik Falk (C)

1. Att avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028,
2. Att yttra att programmet bör omarbetas
3. Att därutöver anföra.

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi anser att idrottsförvaltningen ska omarbeta programmet och återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen i idrottsnämnden kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring har skett med oppositionen innan programmet togs fram. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas. Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är stadens förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi

gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottar och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i

programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas. I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på stadens idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Runar Finnman (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att

effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Ersätтарыttrande av Lolita Lovén Johnsen (KD)

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämmer i förslag till beslut från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation av Michaela Hollis (KD), Aras Amin m.fl. (alla M), Martin Hall (L) och Linn Bessner (C)

1. Att i första hand återremittera programmet
2. Att i andra hand avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
3. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi hade önskat att programmet inte hade antagits i idrottsnämnden utan att det istället, redan i det skedet, hade återremitterats till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit

bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet, ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas. I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv, både i

city samt i förorterna. Det är viktigt att barn idrottar. De barn som så önskar ska kunna vara överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till "Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig". Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten."

Särskilt uttalande av Pär Gustavsson (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den

elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (alla M), Åsa Nilsson Söderström (L) och Patrick Amofah (C)

1. Att återremittera programmet
1. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt att mäta och följa upp de utsatta målen
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar på återremiss och det grundas i huvudsak av följande:

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbåla majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca 2 år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart, hur ska vi annars veta om vi gjort rätt?

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är en alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

- Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, dvs att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätning på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottare. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Särskilt uttalande av Ghazal Saberian (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar

där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Anette Nordvall (C), Henrik Sjölander m.fl. (alla M) och Charlotta Schenholm (L)

1. Att i första hand återremittera programmet
2. Att i andra hand avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
3. Att därutöver anföra

Centerpartiet, (Moderaterna och Liberalerna) anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar i första hand på att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas

vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottare. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”.

Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C)

1. Att avslå förvaltningens remissvar
2. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmetsamt i programmets innehåll. Remissvaret bör tydliggöra att programmet bör återremitteras till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas. Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är.

Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet i staden i stort, och så även i Norra innerstaden. Här önskar vi att förvaltningen ger uttryck för vikten av att samtala med den lokala idrottsrörelsen i Norra innerstaden i ett tidigt stadium så att kommande projekt som exploateringen av Frihamnen, Värtahamnen och Loudden sker så att idrottsrörelsens behov kan tillgodoses. Att negligera den dialogen riskerar att innebära en utveckling av idrottsytor som inte är ändamålsenliga eller uppfyller de behov som finns i staden, och därför behöver byggas om eller justeras till en högre budget.

Vi anser generellt att programmet är för otydligt vad gäller prioriteringarna i de enskilda stadsdelarna, exempelvis behovet av en elvaspelsplan vid Bellevueparken eller hur spontanidrottsytorna ska utvecklas i samband med parklekarna. Det krävs en god dialog och ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna, idrottsrörelsen och idrottsförvaltningen för att vi överhuvudtaget ska få ändamålsenlig rörelse och idrott i Norra innerstaden.

Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med under ansvarsfördelningen. För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi är även positiva till att roteln justerade ursprungsprogrammet efter Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiets särskilda uttalande i idrottsnämnden men vill likväl framföra att ändringen på den prioriterade målgruppen "socialekonomisk status" inte är tillräcklig och att vi vill se en tydlig ändring av målgruppen från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera och att det är otillräckligt att, som i rotelns ändringar, endast erkänna i text att det kan ske att barn dras in i kriminalitet tidigt. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom

ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas. I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt. Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse.

Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Anders Lindman (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och

friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Ersätтарыttrande av Gaby Roseen (KD)

Gaby Roseen instämmer i förslag till beslut av Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (alla M) och Lena Kling (L)

3. Att i första hand återremittera programmet
4. Att i andra hand avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
5. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar i första hand på att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även

under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Sergej Salnikov (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Alice Vestlin (C) och Elisabeth Johnson m.fl. (alla M)

1. Att i första hand återremittera programmet
2. Att i andra hand avslå förslaget till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028
3. Att därutöver anföra

Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi yrkar i första hand på att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen i syfte att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. Ett bearbetat program ska sedan godkännas av idrottsnämnden och skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan.

Den rödgröna majoriteten har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men vi förväntas utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det är naturligtvis oacceptabelt, inte minst för att det finns vissa centrala delar som vi helt saknar i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt. När det förra programmet togs fram så remitterades det ut brett inom staden via kommunstyrelsen, innan det lades fram för antagande i kommunfullmäktige. En sådan bred remissrunda är helt nödvändig inom ramen för ett centralt styrdokument där ett flertal av stadens nämnder och bolagsstyrelser förväntas vara medansvariga i olika delar. Vi har därför inget annat val än att kräva att programmet återremitteras till idrottsförvaltningen för att kompletteras i enlighet med nedan, samt att idrottsnämnden i nästa skede beslutar att lämna över programmet till kommunstyrelsen för stadsintern remittering och vidare hantering.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering. Det läggs också fram vissa påståenden som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönblå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar, att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022-

2026. Det här programmet har haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med vår idrottsverksamhet.

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det framgår inte i programmet att det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse. Fokusområde 1 - En aktiv skola bör kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltid. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta, vilket behöver kompletteras med underansvarsfördelningen.

För att fler ska ha råd att träna och att ingen ska behöva välja bort idrotten på grund av extra avgifter när det inte är säsong, därför gäller nolltaxa på stadens anläggningar. När fler barn och unga får möjlighet att idrotta på flera av våra uteanläggningar även under vinterhalvåret så kan vi avlasta inomhushallarna och på så vis även nyttja våra anläggningar mer effektivt.

Programmet saknar också en tydlig ansvarsfördelning, ansvar för uppföljning och tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer vilket gör att det inte går att följa upp. Med många ansvarstagare måste detta vara kristallklart för att veta men som ska göra vad, om insatser genomförts och vilken effekt de haft. Det tidigare programmet innehöll tydligare skrivningar om ansvar än detta men precis på samma sätt gick det inte att utvärdera/följa upp. På den workshop som hölls med nämnden för ca två år sedan inför arbetet med detta program var det den främsta kritiken på det då liggande programmet. Ett program som ska främja rörelse måste vara tydligt mätbart.

Vi önskar även att man ändrade åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” från 13-20 år till 7-20 år. Vi vet av erfarenhet att barn dras in i kriminella gäng tidigt i livet. Vi tror därför att 13 år är alldeles för sent att börja prioritera. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om vi ska göra insatser för att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare, något som dessutom faktiskt fungerar för vårt föreningsliv då det ligger inom deras vanliga verksamhet.

Flera insatser som beskrivs i programmet är kortsiktiga och har en motverkande effekt för föreningslivet att kunna utvecklas. Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenvärden, inte idrottens mervärden för att kunna få den effekt politiken vill uppnå, det vill säga att barn inte ska rekryteras till kriminella nätverk, generera en bättre folkhälsa och ge bättre skolresultat. Idrotten får en väldigt felaktig ansvarsroll när det i programmet bland annat står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i

programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvar för vilka uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av antingen endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är kortsiktigt då inga lokala organisationer, varken i skola eller i stadsdel, bildas och i värsta fall motverkas.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Detta tycker vi är fel då det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet istället för andelen. Om det är andelen som man utgår från skulle det kunna vara positivt i jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, för då ökar andelen tjejer (dock inte antalet). Stadens mål ska inte kunna vara att färre killar idrottar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och framförallt antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att ge effekt.

Stadens berörda nämnder ska ha ett välutvecklat samarbete med externa aktörer vid nyproduktion och ombyggnad, exempelvis genom att tillsammans med berörda nämnder pröva möjligheterna att fler idrottsanläggningar byggs och drivs av fristående aktörer samt att eventuellt överlåta anläggningar med större reinvesteringsbehov till externa aktörer. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022- 2026. Idrottsprogrammet behöver kompletteras i detta avseende, under Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse. Avslutningsvis anser vi att namnet på programmet bör ändras till ”Ett Stockholm där alla som vill kan röra på sig”. Nuvarande namnförslag leder tankarna in på att staden vill tvinga alla att röra på sig, det ska naturligtvis vara upp till var och en. Motsvarande justering behöver då göras även i brödtexten.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden. Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa

sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (alla M) och Anne-Lie Elfvén (L)

1. Att avstyrka förslaget till program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028
2. Att därutöver anföra:

Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna anser att Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028 har för många brister i både framtagandet av programmet samt i programmets innehåll. Vi föreslår därför att stadsdelsnämnden avstyrker förslaget och rekommenderar idrottsförvaltningen att återkomma med ett mer genomarbetat program i samverkan med idrottsrörelsen med tydliga tillvägagångssätt för att mäta och följa upp de utsatta målen. De huvudsakliga förändringarna vi önskar se i sak redovisas nedan. Vänerstyret i stadshuset har hanterat processen kring framtagandet av programmet på ett undermåligt sätt. Ingen förankring skedde med oppositionen innan programmet togs fram, men man förväntades utan vidare godkänna programmet i nämnden. Det finns vissa centrala delar som helt saknas i föreliggande förslag till program. Jämfört med när det tidigare programmet togs fram så har även inhämtandet av synpunkter från relevanta aktörer, såväl interna som externa, varit bristfälligt.

Programmet ska givetvis hålla sig på en övergripande nivå som styrdokument, likväl finns det väldigt många exempel där begrepp som ”strategi”, ”insatser”, ”tillräcklig utsträckning”, ”samverkan” och ”skapa möjligheter” nämns utan ett enda ord om vad detta egentligen innebär. Det vore önskvärt med någon form av vidare konkretisering.

Det läggs också fram vissa påstående som sanningar utan vare sig källhänvisning eller belagd statistik. Det borde åtgärdas.

Ett program som utgår och ger direktiv till idrotten och friluftslivet i Stockholm måste tas fram tillsammans med stockholmsidrotten och dess aktörer inom friluftslivet. Det är våra förbund och föreningar som kan sin verksamhet bäst och vet vilka de största utmaningarna är. Under den grönbå majoriteten var det här en av våra viktigaste prioriteringar att idrotten i Stockholm ska vara med och styra våra inriktningar och mål. Precis som vi gjorde vid framtagandet av Strategi för idrottsanläggningar 2022–2026. I arbetet med närvarande program har man haft ett alldeles för bristfälligt samarbete och dialog med stadens idrottsaktörer.

Den absolut största utmaningen för idrotten och stockholmarnas möjlighet till rörelse och motion är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Anläggningsbristen är en av idrottens största utmaningar, men vi konstaterar att förslaget till program helt saknar en beskrivning av anläggningsbehovet och samarbete med externa aktörer. Detta trots att staden har ett gällande program för detta – Strategi för idrottsanläggningar 2022–2026. Fokusområde 3 - Anläggningar och ytor som främjar rörelse behöver därför kompletteras.

Även Fokusområde 1 En aktiv skola borde kompletteras med att alla idrottslokaler vid stadens grundskolor ska vara öppna och tillgängliga för idrottsföreningar att nyttja utanför skoltiden. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har ett gemensamt ansvar för detta.

Programmet saknar en tydlig ansvarsfördelning för uppföljning, tillämpningsanvisningar och tydliga indikatorer, vilket gör att programmet i praktiken inte går att följa upp. Med ett stort antal berörda nämnder och bolag måste ansvarsfördelningen vara kristallklar för att alla ska veta vem som gör och ska göra vad, om insatser faktiskt genomförts och inte minst vilken effekt de haft. På den workshop som hölls med idrottsnämnden inför arbetet med detta program var detta det viktigaste medskicket och lärdomen från det förra programmet.

Vi önskar även att åldern på den prioriterade målgruppen ”socialekonomisk status” ändras från 13–20 år till 7–20 år. 13 år är alldeles för sent att börja prioritera, inte minst mot bakgrund av att allt yngre barn är utsatta för rekryteringsförsök från kriminella gäng. Överallt annars talar man om vikten av tidiga insatser, det bör även gälla inom idrotten. Om idrotten ska kunna bidra till att hålla våra barn borta från kriminalitet genom ett aktivt idrottsliv så måste vi börja tidigare – vilket också ligger inom ramen för förenings- och idrottsrörelsens ordinarie verksamhet.

Insatser och stöd måste utgå ifrån idrottens egenart och egenvärde, inte idrottens mervärde för att få den effekt politiken vill uppnå. Idrotten får en olycklig ansvarsroll när det i programmet till exempel står att organiserad motion och idrott kan bidra till stadens arbete med att förebygga mäns våld mot kvinnor. Barn och unga idrottare och

engagerar sig i en förening för att de tycker att det är kul, inget annat. Dessa delar i programmet behöver omarbetas i grunden så att det tydligt framgår vilka delar av samhället som bär ansvaret för vilka mål och uppgifter.

Vi vet hur viktigt förenings- och ledarutbildning är för en hållbar och långsiktig verksamhet. Ändå föreslås insatser som endast kan genomföras av endast mycket stora föreningar med anställd personal eller aktörer specialiserade på bidragsverksamhet. Detta är olyckligt och behöver ändras.

I programmet använder man andel som nyckeltal istället för antal vid jämställdhetsmätningen på våra idrottsplatser. Det viktiga måste vara att antalet tjejer ökar på våra idrottsanläggningar och i föreningslivet. Om man utgår från andelen skulle det kunna framställas som positivt från en jämställdhetssynpunkt om antalet killar minskade på en idrottsanläggning, eftersom andelen tjejer ökar. Vårt mål måste vara att både antalet killar och antalet tjejer ska öka inom idrott och friluftsliv. Skrivningarna om jämställdhet är överlag alldeles för otydliga i programmet och behöver utvecklas mer för att vara användbara för nämnder och bolag.

Särskilt uttalande av Anders Göransson m.fl. (alla S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (alla V) och Magnus Palm (MP)

Parker, naturområden och gröna stråk främjar en aktiv livsstil, vilket ännu tydligare kan lyftas in i programmet. Gångstråken längs Södermalms stränder är oerhört välanvända alla dagar i veckan av människor i alla åldrar som promenerar, joggar i organiserade grupper eller enskilt. De sammanhängande gröna stråken behöver bevaras och utvecklas i hela staden för att långsiktigt bygga en stad som uppmuntrar till rörelse. Att vara i naturen är även i sig hälsofrämjande.

Vi vill passa på att lyfta två exempel på hur vi skulle kunna utveckla stadsdelsområdets sammanlagda grönstruktur. Dels vårt pågående arbete med att undersöka möjligheterna att kunna skapa ett promenadstråk längs med vattnet runt hela stadsdelsområdet. Dels förslaget om att omvandla utomhusdelen av Eriksdalsbadet till en integrerad del av parkområdet nere vid Årstaviken/Eriksdal. I det senare fallet skulle vi kunna skapa ett nytt stort parkområde genom att tillgängliggöra mark, som idag är övergiven under nio av tolv månader, i ett av Södermalms mest attraktiva rekreationsområden.

Frågan om Eriksdalsbadet är inte okomplicerad. Det skulle kräva massor med utredningar, avvägningar och ställningstaganden innan vi vet om det skulle vara möjligt eller ens önskvärt att genomföra förslaget. Allt det är en senare fråga. Vad vi vill peka på i det här läget är den outnyttjade potentialen som finns för de av oss som vill skapa en grönare stad.

Särskilt uttalande av Martin Westmont (SD)

Stockholms stads program för idrott är ett stadsövergripande initiativ med målet att förbättra folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom ökad fysisk aktivitet. Från och med detta år inkluderas även motion och friluftsliv i programmet. Dessa aktiviteter utgör en betydande del av fritidsaktiviteterna för många invånare, och det är därför viktigt att hela staden får tillgång till de satsningar som görs.

För att programmet ska få en bred effekt och nå grupper med låg fysisk aktivitetsnivå måste information om medborgarnas rättigheter och skyldigheter tydligt kommuniceras ut av staden.

Stockholm har otaliga möjligheter för idrott, motion och friluftsliv, men det finns en brist på specialidrottshallar och träningsytor för vissa sporter. Byggprocessen för nya anläggningar tar lång tid, så det är viktigt att effektivisera användningen av befintliga anläggningar och hitta tillfälliga lösningar där det är möjligt. Dessutom kan utomhusanläggningarnas funktionalitet förbättras genom uppgraderingar av utrustning och utformning för att passa fler målgrupper.

Stadens verksamheter för skolor, öppna förskolor och parklekar spelar en viktig roll för att stimulera barn till rörelse och lek. Utformningen och storleken på utomhusmiljöerna är avgörande för att uppmuntra till aktivitet. Skolornas ansvar enligt skolplikten innebär en möjlighet att påverka barnens inställning till fysisk aktivitet genom både teori och praktiska aktiviteter, vilket är grundläggande för god mental hälsa och välmående.

Även om Stockholm erbjuder många möjligheter till idrott finns det även områden där utbudet är begränsat. Till exempel är möjligheterna att utöva motorsport nästan obefintliga. Tidigare har ljudnivåer och avgasutsläpp varit hinder, men med den elektrifiering som sker inom sporten öppnas nya möjligheter. Motorsporten har historiskt sett lockat många unga och vuxna, och det är viktigt att staden tar hänsyn till detta och främjar utvecklingen inom området.

Ersättaryttrande av Erik Ehrs (KD)

Erik Ehrs (KD) ställer sig bakom förslag till beslut från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.